

T.C.
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

ŞİİRDE RESİMLEME SONRASI EZGİ ÜRETİMİ
VE DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
SUNA KARABOĞA

DANIŞMAN
PROF. DR. M. VOLKAN COŞKUN

HAZİRAN, 2010

MUĞLA

MUĞLA
T.C.
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

ŞİİRDE RESİMLEME SONRASI EZGİ ÜRETİMİ
VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Hazırlayan: SUNA KARABOĞA

Sosyal Bilimler Enstitüsünce

“Yüksek Lisans”

Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 16 / 07 / 2010

Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 25 / 06 / 2010

Tezin Danışmanı : Prof. Dr. M. Volkan COŞKUN

Jüri Üyesi : Prof. Dr. H. Ömer Karpuz

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Hatice Fırat

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. Nurgün OKTİK

Haziran, 2010

MUĞLA

MUĞLA
TUTANAK

Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün **02.06./2010** tarih ve **488/6**.. sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim – Öğretim Yönetmeliği'nin **25/4**.. maddesine göre, Türkçe Eğitimi Bölümü Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Suna Karaboğa'nın “**Şiirde Resimleme Sonrası Ezgi Üretimi ve Değerlendirilmesi**” adlı tezini incelemiş ve aday **25./06/2010** tarihinde saat **14:30** , jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmasına dayanan tezini savunmasından sonra **60.** dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek, tezin **.kabul** olduğuna **oy birliği**.... ile karar verildi.

Tez Danışmanı

Prof. Dr. M. Volkan COŞKUN

Üye

Prof. Dr. H. Ömer Karpuz

Üye

Yrd. Doç. Dr. Hatice Fırat

YEMİN

Yüksek lisans tezi olarak savunduğum “Şiirde Resimleme Sonrası Ezgi Üretimi ve Değerlendirilmesi” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlâk ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

16.07./2010

Suna KARABOĞA

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ
TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

YAZARIN

MERKEZİMİZCE DOLDURULACAKTIR

Soyadı: KARABOĞA

Adı: Suna

Kayıt No:

TEZİN ADI

Türkçe: Şiirde Resimleme Sonrası Ezgi Üretimi ve Değerlendirilmesi.

Y.Dil: Post-Illustration Melody Production and Evaluation at the Poetry.

TEZİN TÜRÜ: Yüksek Lisans

Doktora

Sanatta Yeterlilik

TEZİN KABUL EDİLDİĞİ

Üniversite : Muğla Üniversitesi

Fakülte : Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi ABD

Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü

Diğer Kuruluşlar :

Tarih : 25/06/2010

TEZ YAYIMLANMIŞSA

Yayımlanmadı.

TEZ YÖNETİCİSİNİN

Soyadı, Adı: COŞKUN, M. Volkan

Ünvanı : Prof. Dr.

TEZİN YAZILDIĞI DİL: Türkçe

TEZİN SAYFA SAYISI:141

TEZİN KONUSU (KONULARI) :

1. İlköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin, şii resimledikten sonra sesli okumada ezgi üretip üretemediklerinin tespiti.

TÜRKÇE ANAHTAR KELİMELER:

1. Sesli okuma
2. Resimleme
3. Ezgi

İNGİLİZCE ANAHTAR KELİMELER:

1. Reading aloud
2. Illustration
3. Melody

1. Tezimden fotokopi yapılmasına izin vermiyorum.
2. Dipnot gösterilmek şartıyla, tezimin bir bölümünün fotokopisi alınabilir.
3. Kaynak gösterilmek şartıyla, tezimin tamamının fotokopisi alınabilir.

Yazarın İmzası:

Tarih: 16./07/2010

ÖZET

Bu ara tırmada; deney ve kontrol grubu olmak üzere iki ö renci grubuyla çalı ılmı , ilgili ö rencilerin sesli okuma becerileri, vurgu, ton, ezgi gibi parçalarüstü birimler açısından lâboratuvar ortamında incelenmi ve birbirleriyle kar ıla tırılmı tır. Ö rencilerin, duygu dünyasını yansıtan parçalarüstü birimlerden vurgu, ton ve ezgiyi sesli okuma esnasında do ru olarak yansıtıp yansıtamadıklarını tespit etmek ve ö rencilere sesli okuma becerisinin nasıl kazandırılabilce i konusunda önerilerde bulunmak, ara tırmanın temel amacıdır.

Ara tırmanın evrenini, Mu la ilindeki Kocamustafendi İkö retim Okulunun 6. sınıfında okuyan ö reciler; örneklemini, evreni olu turan ö renciler arasından yansız örnekleme ile seçilen yirmi er ki ilik deney ve kontrol grubu ö rencisi olu turmaktadır.

Ara tırmada, ö rencilerin seviyelerine uygun olarak seçilen iir, ön çalı mada ö renci gruplarına hazırlıksız olarak okutulmu tur. Son çalı mada ise, deney grubuna, resimleme çalı maları; kontrol grubuna, gelenekli yöntemle göre iir açıklanma çalı maları yaptırılmı ve en sonunda iir bütün ö rencilere tekrar okutulmu tur. Okumalar çe itli ses analizleri yapabilen Cool Edit Pro programıyla kaydedilmi ; prosodik unsurları çözümlenici Praat 3.8.47 programıyla frekans bakımından incelenerek, vurgu ve tonlar de erlendirilmi tir. Çıkan sonuçlar ö retmen tarafından yapılan okumalarla kar ıla tırılmı tır. Böylelikle, ö rencilerin, iirin anlam bütünlü ü çerçevesinde üretilmesi gereken vurgu ve tonlamaları yapıp yapmadıkları tespit edilmeye çalı ılmı tır.

Ara tırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, deney grubu ö rencilerinin ilk okumalarına göre sesli okumada, kelime-anlam ve öbek-anlam ili kisini parçalarüstü birimlerden tonlarla do ru olarak yansıtma düzeylerinde artı lar görülürken, vurguları yansıtma düzeylerinde de i iklik olmamı tır.

Kontrol grubu ö rencilerinin ilk okumalarına göre sesli okumada, kelime-anlam ve öbek-anlam ili kisini parçalarüstü birimlerden tonlarla ve vurgularla do ru olarak yansıtma düzeylerinde dü ü ler görölmektedir.

ABSTRACT

In this study, students' phonetic reading abilities in terms of emphasis and intonation have been examined and compared in laboratory environment. The experiments have been conducted on control and test groups.

The main goal of this study is to designate whether students can do phonetic reading by fulfilling all requirements of it including emphasis and intonation; and to provide solutions on bringing students to this ability.

The experiments have been carried out on 6th grade students from Kocamustafendi Elementary School, which serves as total field under survey for this research. Sample set consists of control and tests groups, each consisting of twenty students and chosen by unbiased sampling.

In the experiments, one poem that is convenient for 6th grade students is selected. In the initial study, the poem was recited by all students without being practiced. In the final study, students in test group have been trained by illustration and students in control group have been trained by traditional method by explaining the poem. The poem was recited by control and test groups and recitations were recorded by Cool Edit Pro software program which can perform detailed phonetic analysis. Tunes and emphases in recitations were examined by Praat 3.8.47 program that comes with the capability to parse and analyze prosodic features. The results were compared by the recitations made by the teacher. In this way, it has been tested whether students can successfully perform emphasis and intonation in their recitations considering the context of the poem.

In the results it has been observed that students in test group showed better performance in their final recitation regarding their intonation to convey the meaning of words and word groups. However, there hasn't been observed any significant difference in their ability to emphasis. In control group, students' ability to emphasis and intonation both declined as compared to their initial recitations.

ÖN SÖZ

nsanlar, kendilerini do ru ifade edebildikleri oranda özgürdürler. Dil geli imini gerçeikle tirmeye çalı an insanların, özgürlük alanı gittikçe geni ler ve dilin zengin birikimlerinin içinde dola mayı ba aran bu insanlar, giderek artan bir yo unlukla, do ayı, toplumu ve onların ya am alanlarını algılamaya, yorumlamaya ve de erlendirmeye ba larlar. nsanlara özgü geli mi dil dünyalarının olu masını sa layan, üphesiz, dile önem veren, ara tırmalar yaparak onun inceliklerini tespit eden, ya atan ve benimseten edebiyatçılar ve bilim adamlarıdır.

Tez danı manım Prof. Dr. Mustafa Volkan Co kun'un yüksek lisans e itimim boyunca, bir bilim adamı olarak dil bilincinin önemini vurgulamasının bende olu turdu u olumlu etkiler neticesinde, dilin inceliklerinin tespitine katkıda bulunabilmek için, dil becerilerinden biri olan sesli okuma becerisi üzerinde çalı maya karar verdim. Ülkemizde sesli okuma becerisiyle ilgili çalı maların yok denecek kadar az olması, Mu la Üniversitesinde fonetik laboratuvarının bulunması bu kararımı peki tirdi ve beni, iir okuma esnasında üretilen ezgilerin olu um basamaklarını tespit etmeye yönlendirdi.

Bu ara tırmada, Mu la ilindeki Kocamustafendi lkö retim Okulunun 6. sınıfında okuyan ö rencilerinden yirmi er ki ilik deney ve kontrol grubu olu turulmu , böylece 11-13 ya arası ö rencilerin vurgu ve tonları nasıl ürettikleri ortaya konulmaya çalı ılmı tır. Deney grubu ö rencileri ile kontrol grubu ö rencilerinin, sesli okuma becerilerini, parçalarüstü birimler açısından kar ıla tırdı ımız bu çalı mada; ö retmen ve ö rencilere ait ses kayıtları, Mu la Üniversitesi Fonetik Ara tırma ve Uygulama Merkezi Dr. Atillâ Kırıl Fonetik Lâboratuvarı'nda dijital ortama aktarılmı , prosodik unsurları çözümleyici programlar vasıtasıyla de erlendirilmi tir.

Ara tırmanın; ilkö retim ö rencilerine sesli okuma becerisi ve parçalarüstü birimlerle ilgili becerilerin kazandırılması konusunda, ilgili kurumlarda görev yapmakta olan ö retmenlere yol gösterece i dü ünülmekte olup, lâboratuvar destekli yapılacak çalı maların arttırılmasına basamak te kil edece i ümit edilmektedir.

Yüksek lisans dönemimde bana daima yol gösteren, destek ve yardımlarını esirgemeyen değerli danışman hocam Sayın Prof. Dr. Mustafa Volkan Coşkun'a, araştırmada elimleriyle beni yönlendiren ve destekleyen Araştırma Gör. Didem Çetin'e, Menteşe İlköğretim Okulu Türkçe Öğretmeni Safiye Çıbık'a; ayrıca benden maddî manevî desteklerini esirgemeyen aileme en içten duygularla teşekkürlerimi sunuyorum.

Uygulama çalışmalarım sırasında gerekli kolaylıkları sağladıkları için; Kocamustafendi İlköğretim Okulu Müdürü Kadir Yalçın'a, çalışmam arkadaşlarıma, deney ve kontrol grubu öğrencilerine teşekkür ediyorum.

Ç NDEK LER	
ÖN SÖZ	I
Ç NDEK LER.....	III
TABLO L STES	V
RES M L STES	VII
GRAF K L STES	VIII
I. BÖLÜM.....	1
1. G R	1
1.1. PROBLEM DURUMU	2
1.2. PROBLEM CÜMLES	3
1.3. ARA TIRMANIN AMACI	4
1.4. ARA TIRMANIN ÖNEM	5
1.5. VARSAYIMLAR	6
1.6. SINIRLILIKLAR	7
1.7. TANIMLAR	7
1.8. KISALTMALAR VE ARETLER	8
II. BÖLÜM.....	10
2. KURAM ÇERÇEVES VE LG L ARA TIRMALAR	10
2.1. KURAM ÇERÇEVES	10
2.1.1. Dil.....	10
2.1.2. Okuma.....	11
2.1.2.1. Okumanın Boyutları	12
2.1.2.1.1. Okumanın Fizyolojik Boyutu	12
2.1.2.1.2. Okumanın Psikolojik Boyutu	13
2.1.2.1.3. Okumanın Çevre Boyutu.....	13
2.1.2.2. Okumanın Önemi	13
2.1.2.3. Okuma Türleri	14
2.1.2.3.1. Sessiz Okuma.....	14
2.1.2.3.2. Sesli Okuma.....	14

2.1.2.3.2.1. İir Okuma.....	15
2.1.3. Fonetik.....	15
2.1.3.1. Fonetik ve Sesli Okuma	16
2.1.3.2. Parçalarüstü Birimler	17
2.1.3.2.1. Vurgu.....	17
2.1.3.2.2. Ton	20
2.1.3.2.3.Ezgi	22
2.1.3.2.4. Ulama	23
2.1.4. İirin Tanımı ve Önemi	23
2.1.5. İiri Resmetme	27
2.2. LG L ARA TIRMALAR	29
2.2.1. Yurt çinde Yapılan Ara tırmalar.....	29
2.2.2. Yurt Dı ında Yapılan Ara tırmalar	30
III. BÖLÜM	31
3. YÖNTEM.....	31
3.1. ARA TIRMANIN MODEL	31
3.2. EVREN	31
3.3. ÖRNEKLEM	31
3.4. VER LER N TOPLANMASI VE ÇÖZÜMLENMES	31
IV. BÖLÜM	32
4. BULGULAR VE YORUMLAR	32
4.1. PROBLEME L K N BULGULAR VE YORUMLAR.....	32
V. BÖLÜM.....	111
5. SONUÇLAR VE ÖNER LER.....	111
5.1. SONUÇLAR	111
5.1.1. Probleme li kin Sonuçlar.....	111
5.2. ÖNER LER	119
KAYNAKÇA.....	123

TABLO L STES

Tablo 1: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları	34
Tablo 2: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	37
Tablo 3: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Gök mavi, dal ye il, tarla sarı olsun.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	40
Tablo 4: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Gök mavi, dal ye il, tarla sarı olsun.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	43
Tablo 5: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ku ların çiçeklerin diyarı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları.....	46
Tablo 6: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ku ların çiçeklerin diyarı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları.....	49
Tablo 7: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	52
Tablo 8: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	55
Tablo 9: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ne ba ta dert, ne gönülde hasret olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları.....	58
Tablo 10: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ne ba ta dert, ne gönülde hasret olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları.....	61
Tablo 11: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Karde kavgasına bir nihayet olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları.....	64
Tablo 12: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Karde kavgasına bir nihayet olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları.....	67

Tablo 13: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	70
Tablo 14: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	73
Tablo 15: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları.....	76
Tablo 16: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları.....	79
Tablo 17: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Kı günü herkesin evi barkı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları.....	82
Tablo 18: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Kı günü herkesin evi barkı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları.....	85
Tablo 19: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	88
Tablo 20: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	91
Tablo 21: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ya amak, sevmek gibi gönülden olsun.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	94
Tablo 22: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ya amak, sevmek gibi gönülden olsun.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	97
Tablo 23: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Olursa bir ikâyet ölümden olsun.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	100
Tablo 24: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Olursa bir ikâyet ölümden olsun.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları.....	103

RESİM LİSTESİ

Deney Grubunun İleri Resimleme Çalışmalarından Örnekler

Resim 1:.....	106
Resim 2:.....	106
Resim 3:.....	107
Resim 4:.....	107
Resim 5:.....	108
Resim 6:.....	108
Resim 7:.....	109
Resim 8:.....	110
Resim 9:.....	110
Resim 10:.....	111
Resim 11:.....	111

GRAFİKLERİ

Grafik 1: Deney Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Ana Ton Oranları.....	112
Grafik 2: Kontrol Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Ana Ton Oranları.....	113
Grafik 3: Deney Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Ana Ton Oranları.....	113
Grafik 4: Kontrol Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Ana Ton Oranları	114
Grafik 5: Deney Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Ara Ton Oranları.....	114
Grafik 6: Kontrol Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Ara Ton Oranları.....	115
Grafik 7: Deney Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Ara Ton Oranları.....	116
Grafik 8: Kontrol Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Ara Ton Oranları.....	116
Grafik 9: Deney Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Vurgu Oranları.....	117
Grafik 10: Kontrol Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Vurgu Oranları.....	117
Grafik 11: Deney Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Vurgu Oranları.....	118
Grafik 12: Kontrol Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Vurgu Oranları.....	118

I. BÖLÜM

1. G R

Türkçe eğitiminin amacı bilgiden ziyade öğrenciye beceri kazandırmaktır. Temel dil becerilerinin kişisel gelişim açısından önemi ve değeri büyüktür. Teknolojinin ilerlemesi insanları bilgiye, araştırmaya, öğrendiklerini yorumlamaya ve her alanda özelleşmeye yöneltmektedir. Bu da dil becerilerini çok amaçlı bir şekilde kullanmayla doğrudan ilgilidir. Bu amaçlara ulaşmada en önemli araç ise temel dil becerilerinden biri olan okuma becerisidir.

Okuma; insanın, birtakım sembollerle ifade edilmiş olan bilgileri algılayarak anlamlandırma etkinliğidir. Okuma sesli ve sessiz olmak üzere ikiye ayrılır. Okuma etkinliği konuşma organları ile seslendirilerek yapıldığında, sesli okuma gerçekleşir. Sesli okumayı ne kadar sağlıklı ve doğru bir şekilde gerçekleştirebilirsek sessiz okuma da buna paralel olarak sağlıklı ve doğru bir şekilde yansıtılır. Sesli okuma becerisinin sağlıklı olarak gerçekleştirilmesi iletişimin de sağlıklı olmasında en büyük etkidir.

Prosodik unsurlar, sesli okumada, metnin doğru algılanıp algılanmadığını göstermeleri bakımından büyük önem taşırlar. İlköğretim kurumlarında öğrencilere söz konusu unsurlarla ilgili becerilerin kazandırılması gerekir (Çokun, Açık, Arzu 2005: Arzu, 2006)

İlköğretim ikinci kademe Türkçe derslerinde diğer türü 6. sınıfta Türkçe ders programında yer almaktadır. İlköğretim Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitabı'ndaki Ünitelendirilmiş Yıllık Ders Planı'nda sesli okuma, ezbere okuma, katılımlı konuşma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, tümevarım, katılımsız dinleme, ikna edici konuşma, metin tamamlama, soru-cevap, söz korosu, yaratıcı konuşma, metinden hareketle yeni metin oluşturma, güdümlü konuşma yöntemi ve teknikleri yer almaktadır. Ancak diğer türünün öğretiminde diğer resimleme ve resimden hareketle diğerin ezgisini sezebilme etkinliklerine yer verilmemiş olup, Ünitelendirilmiş Yıllık Ders Planı'nda böyle bir yöntem ve teknikle karşılaşmamaktadır. Kılavuz kitaplarda önerilen yöntemler duyguyu bulmada ve

kavramada etkili olsa da duyguyu hissetme, duyguları yapılandırma ve tam öğrenmeyi sağlamada “resimleme” öğrencide empati kurma yeteneğini ve kavramlaştırma becerisini geliştirdiği, öğrencinin ilgisini canlı tutarak farkında olmadan öğrenmeyi sağladığı, yararlı ifade ve düşünme becerileri kazandırdığı için İlköğretim Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitabı’nda seçenek tekniklerden olacaktır. Öğrencinin içten duygularıyla yaptığı resimler kişinin ana duygusunu kavramasını sağlayarak sese yansıtacak ve öğrenciler kişinin vurgu, ton, ezgi, durak gibi parçaları üstü birimlerini doğru üreteceklerdir. Bu amaç çerçevesinde Mulla Kocamustafendi İlköğretim Okulu 6. sınıf öğrencilerinin sesli harf okuma becerileri resimleme tekniğinden yararlanarak bir tez planı çerçevesinde parçaları üstü birimler açısından değerlendirilmiştir.

Tezin bu bölümünde, araştırmmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları ve sınırlılıkları sunulmuştur, ayrıca araştırmada önemli olan bazı kavramlar verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Dil, insanların duygu, düşünce ve isteklerini birbirlerine aktarmada önemli bir araçtır. Dilin temelinde ses vardır. Seslere duygu unsurunu katan, dilin parçaları üstü birimleridir.

Türkiye Türkçesinde, bütün dünya dillerinde olduğu gibi, anlamı etkileyen süre, sınırlı, durak, vurgu, ton, ezgi gibi parçaları üstü birimler vardır. Fonetikte bir kelimedeki en baskın tonlu (titreşimli) sese, vurgulu ses denir. Vurgu olayı, sadece periyodik ses dalgaları için, yani tonlu sesler için söz konusudur; bu durum, aperiodyk ses dalgalarında, yani tonsuz seslerde ise söz konusu değildir. (Coşkun, 2000: 127)

Kelimedeki bütün vurguların toplamı (vurgulu seslerin bir araya gelerek ard arda birleşmeleri) “ton”u; cümledeki “ton”ların toplamı ise, ezgiyi meydana getirir. Parçaları üstü birimlerden süre, sınırlı ve durak zaman boyutuyla; vurgu, ton ve ezgi ise, temel frekansla ilgili birimlerdir (Coşkun, 2000: 126).

İir okuma, diksiyonun bütün alanlarını kapsayan uygulamalı bir beceridir. İiri do ru okuyabilmek için, vurgu, ton, durak konularının iyice kavranması gerekir. Bununla beraber İirin duygusunu yakalayabilmek önemlidir.

Düz yazılar, ana fikri destekleyen yardımcı fikirlerle olu turulur. İir duygudan ibaret oldu u için İirin bir ana duygusu vardır. İirde duygular üst seviyede hakim oldu u için kahramanlık ve a k İiri gibi birbirinden farklı İirler, farklı ezgilerle okunur.

Duyguya dayalı bir aracın do rulu a dayalı bir biçimde aktarılması ana kuraldır. Bunun için de her eyden önce, İiri duymak, anlamak, İairin dünyasına girebilmek zorunludur, duyulmadan İir okunmaz. Sesiniz ne kadar güzel olursa olsun, diksiyonda ne denli ustala mı olursanız olun İirden duygulanmamı sanız, onu içten bir biçimde aktarmanız mümkün de ildir (Karada , 1988:46).

öyle açıklamak gerekirse ö rencinin okudu u İiri anlayabilmesi onu kendi hayal aleminde ya atmasına ba lıdır. Kendi anlayabildi i eyi anlatırken de vurgu, ton, ezgi unsurlarını göz önünde bulundurarak etkili bir anlatım gerçekte tirebilecek ve bunun sonucu olarak sesli okumanın dinleyenler üzerindeki etkisi fazlala acaktır.

Ö rencilerin çok hızlı okudukları, gerekli duraklamaları yapmadıkları, akıcı okumadıkları, konu urken diksiyon kurallarına uymadıkları, yazarken anlam ve ekil yönünden kompozisyon kurallarına uymadıkları, dinlemede de gerekli dikkati toplayamadıkları ve sa lıklı bir dinleme yapamadıkları görülmektedir.

Bu durumu ortadan kaldırabilmek ve ö rencilerde olgun duygu ve dü ünçe dünyaları olu turabilmek için, resimleme tekni ininin ö rencilerin duygu ve dü ünçe dünyalarını olgunla tırarak sesli okuma sırasında vurgu, ton, ezgi üretimine katkı sa layıp sa lamayaca ı konusunun ara tırılmasının gerekli oldu u görülmü tür.

1.2. Problem Cümlesi

Lirik İir türünden seçilmi metnin, resimleme çalı malarından sonra okuma uygulamasında, bu çalı manın ilkö retim okulu 6.sınıf ö rencilerinin ezgi üretimine katkısı nedir?

1.3. Ara tırmanın Amacı

nsanlar arasındaki ileti im görevini dil üstlenmiştir. Ki i kendini ifade edebilmek için yazılı veya sözlü dili kullanır. Kendimizi sözlü bir ekilde ifade ederken veya bir eseri seslendirirken en do ru ekilde ifade etmeliyiz ki söz de erini koruyabilsin.

Dili iyi kullanabilmek için dilin fonetik özelliklerinin iyi ö renilmesi gerekmektedir.

lköretimde Türkçe e itiminin en önemli hedefi ö rencilerin dü ünen, anlayan, yorumlayan, ele tiren, toplumda sa lıklı ili kiler kurabilen, kendine güveni tam olan bireyler olmalarına katkıda bulunmaktır. Bunun gerçeğe eabilmesi için ö rencilerin okuma becerisini en üst seviyeye çıkarmak gerekmektedir.

Bütün dünya dillerinde oldu u gibi, Türkiye Türkçesinde de anlamı etkileyen süre, sınır, durak, vurgu, ton, ezgi gibi parçalarüstü birimler vardır. Bu birimler; sevinç, korku, a kınlık, kızgınlık, ne e, hayret gibi duygularımızı dile getirmemizi sa ladı ı gibi emir ve isteklerimizi de daha etkin bir ekilde ifade etmemizi sa lar. Türkçede bu birimlerin kullanılması, dilimizin çok zengin oldu unu göstermektedir. Fonetik özellikler, bilhassa konu ma durakları ve tonlama süreci, söz dizimine ait birer i lev olarak kabul edilebilir (Co kun, 2008; Heike, 1969).

Parçalarüstü birimlerden süre, sınır ve durak zaman boyutuyla; vurgu, ton ve ezgi ise, temel tonla ilgili birimlerdir (Co kun, 2008).

Dilin parçalar ve parçalarüstü birimleri vardır. Vurgu, ton, durak, ezgi gibi Parçalarüstü birimler, sevinç, korku, a kınlık, kızgınlık, ne e, hayret gibi duygularımızı dile getirmemizi, emir ve isteklerimizi daha etkin bir biçimde ifade etmemizi sa lar. Türkiye Türkçesinde bu birimlerin hepsinin kullanılması; dilimizin, duyguları ifade yönünden zenginli ini gösterir (Co kun, 2000a).

Do ru ileti im ve etkile imlerde bulunarak, sa lıklı bir toplum meydana getirebilmek için, do ru ezgili cümleler olu turmak gerekir. Ezgili ifade aynı zamanda söyleyi tarzını ifade eder. nsanların söyleyi tarzları birbirinden farklıdır.

E itimsiz insanların; kelimelerin duygu ve dü ünçe dünyalarını tanımadıkları için cümleleri do ru ezgilendirememeleri sebebiyle, toplumda birbirinden farklı do ru olmayan tarzlar, daha yerindesi tarzsızlıklar do makta ve bu durum insanlar arasındaki ileti imi bozmakta, sa lıklı etkile imi engellemektedir (Co kun, 2008: 196).

İir okuma esnasında üretilen ezgilerde, ezgiyi üreten ki inin duygu dünyası yatmaktadır. Bu duygu dünyası, bazen içinde ya anılan toplumun ortak duygularını yansıtabilece i gibi, bazen de o ki iye has olabilir. Ancak e itimli toplumlarda yansıtılan ezgiler, daha önce toplum tarafından ekillendirilmi duyguları ta ırlar. Bu tür duygular, olayları, tarafsız ve toplumun çıkarları do rultusunda yansıtaca ı için, olgunla mı duygulardır ve yansıtılan duygular, daha çok toplumun yararınadır. Bu durumda, toplumun bireyleri arasında çatı ma çıkmaz (Co kun, 2008: 197).

Duygu dünyasının geli mesi, insan psikolojisinin ürünleri olan merhamet, yardımseverlik, iyi niyet, saygı, sevgi, vefa gibi olumlu duygulara sahip olunmasıyla mümkündür. Bütün bu olumlulukların kazanılabilmesi için duygu e itimi arttır (Co kun, 2008).

Duygularını samimi bir ekilde ifade etmeyi ö renen bir ö renci okuma ve konu ma esnasında metnin bütünlü ü içinde bütün vurgu ve tonlamaları do ru olarak yapabilecektir. Bu kazanım do rultusunda yapılan konu malar akıcı ve anla ılır, ahenkli ve duygu yansıtıcı olacaktır. Bu ba lamda ara tırmanın amacı; resimleme çalı malarıyla duygu e itimi verilen ö rencilerin duygu e itimi almayan ö rencilere oranla, sesli okuma esnasında, dilin parçalarıüstü birimlerini, do ru ve yeterince yansıtıp yansıtamadıklarını tespit etmek ve tespit edilen okuma hatalarının giderilmesi konusunda önerilerde bulunmaktır.

1.4. Ara tırmanın Önemi

Ses, insan hayatının her a masında etkili olup, varlıkları adlandırmada, onların karakterini yansıtmada ve insanlar arasında sa lıklı ileti imin kurulmasında, onların duygu-dü ünçe dünyalarını olgunla tırmada en üst derecede görev yapar. Ses

ve ses birliktelikleriyle ilgili yapılacak yanlış seçim ve ezgilendirmeler, toplumda anlaşılmazlıklara, hatta felaketlere sebep olabilir (Coşkun, 2008: 20).

Hayatın hemen hemen her alanını ilgilendirmesine rağmen, maalesef ülkemizde deneyli ses araştırmalarına hemen hemen hiç yer verilmemiştir. Konuyla ilgili yayın sayısı yok denecek kadar azdır. Hatta üniversitelerimizde fonetik bölümü dahi bulunmamaktadır. Halbuki Batı'daki üniversitelerde bırakın biri, onlarca fonetik bölümü bulunmakta ve konuyla ilgili birçok araştırma ve yayın yapılmaktadır (Coşkun, 2008: 20).

İnsan konuşması fonetik bakımdan iki ana unsurdan meydana gelmektedir. Bunlar parçalar, yani ünlüler, ünsüzler, yarı ünlüler, ikiz ünlüler; parçalarüstü birimler, yani süre, sınır, durak, vurgu, ton, ezgidir. Konu mada anlam ve duygunun tam ifadesi, ancak bu iki unsurun bir arada olmasıyla mümkündür. Parçalar, ses telleri, ses yolu ve ses yolundaki organların hareketleriyle; parçalarüstü birimler ise ses telleriyle meydana gelir (Coşkun, 2000a).

Bu araştırma, ilköğretim 6.sınıf öğrencilerinden, resimleme çalışmalarıyla duygu ve itimi verilen öğrencilerin, duygu ve itimi almayan öğrencilere oranla, sesli okuma esnasında dilin parçalarüstü birimlerini yansıtma seviyelerini fonetik laboratuvarında teknolojik cihazlardan faydalanarak belirleme, fonetik laboratuvarlarının gerekliliğini vurgulaması, bu alanda araştırma yapacakları aydınlatması, öğrencilere yol göstermesi açısından önemlidir.

1.5. Varsayımlar

Araştırmada,

1. Öğrencilere okutulan şiirin, öğrencilerin düzeyine uygun olduğunu,
2. Deney grubundaki her öğrencinin resim yapabildiğini,
3. Analiz edilen şiirin öğrencilerin ezgiyi yansıtma durumlarını yeterli düzeyde ölçebileceğini,

4. Ö rencilerin yaptıkları resimlerle iirde ezgiyi üretebilecekleri varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Yukarıda ifade edilen probleme ba lı olarak, ara tırma;

a. 2009-2010 e itim-ö retim yılının güz yarısı yılı; Mu la il merkezindeki Kocamustafendi İkö retim Okulunun 6.sınıf ö rencilerinden seçilmi olan yirmi er ki ilik deney ve kontrol grubu ile,

b. Sesli okumada, parçalarüstü birimlerden vurgu ve tonların tespitinde, prosodik özellikleri yansıta cı dü ünülen Cahit Sıtkı Tarancı'nın "Memleket sterim" iiri ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Ara tırmada geçen bazı kavramların tanımları a a ıda verilmi tir:

Okuma: Gözlerin ve ses organlarının çe itli hareketlerinden ve zihnin manayı kavrama gayretinden meydana gelen karma ık bir etkinliktir (Çelik, 2006).

Sesli Okuma: "Gözle algılanıp, zihinle kavranan sözcük ya da sözcük kümelerininikonu ma organlarının yardımı ile söylenmesidir" (Demirel, 1999).

Fonetik: Sosyal ve fen bilimleri metotlarıyla düzenli veya düzensiz i leyen organizmaların üretti i seslerin nasıl meydana getirildi ini, ne gibi nitelik ve niceliklere sahip oldu unu, dil içinde nasıl bir araya geldi ini, ses dalgaları vasıtasıyla nasıl aktarıldı nı ve ses dalgalarının nasıl duyuldu unu ara tıran bir bilim dalıdır (Co kun, 2000b:391).

Parçalarüstü Birimler (Prosodik Unsurlar): "Süre, sınır,durak, vurgu, ton, ezgi gibi birimlerdir" (Co kun, 2000a).

Vurgu: Co kun (2000a)'a göre fonetikte bir kelimedeki en baskın tonlu sestir.

Ton: Co kun (2000a)'a göre kelimedeki vurguların toplamı, yani art arda birle meleri tonu meydana getirir.

Ezgi: Co kun (2000a)'a göre cümledeki tonların toplamı ezgiyi meydana getirir.

Dil: nsanların meramlarını anlatmak için kullandıkları bir sesli i aretler sistemidir (Banguo lu, 2007:9).

Dil: Kavramları belirten bir göstergeler dizgesidir (Guiraud, 1994: 17)

Dil: Çocu u egosundan uzakla tırıp, onun sosyal bir ki i olmasını sa layan, kendisini kontrol ve takip ettirebilen, dü üncelerini, duygularını ve davranı larını yava yava ö retebilen ve kendini güvenli hissetmesine yardım eden bir olgudur (Yavuzer, 2001: 43)

Resimleme: “Kitap içindeki bir yazıyı açıklayan veya süsleyen resim, illüstrasyon” (TDK, 2005).

Gösterge: Anlamla biçimin, gösterenle gösterilenin kayna masından olu an dil birimi, belirtke (TDK, 2005).

Ulama: Bir sözcü ün sonundaki sessiz harfin, bir sonraki sözcü ün ba ındaki sesli harfe ba lanıp, onunla beraber söylenmesidir (Vural, 2005:228).

1.8. Kısaltmalar ve aretler

TDK : Türk Dil Kurumu

U. V. : Ulama var

U. Y. : Ulama yok

Ö. A. U. O. : Ö retmene ait ulama oranı

↑ : Yükselen ana ton

↓ : Alçalan ana ton

- : Düz ana ton
- / : Yükselen ara ton
- \ : Alçalan ara ton
- : Düz ara ton
- : Birincil vurgu(Mısra)
- : kincil vurgu(Mısra)
- : Üçüncül vurgu(Mısra)
- : Birincil vurgu(Kelime)
- : kincil vurgu(Kelime)
- : Üçüncül vurgu(Kelime)
- : Alt vurgular
- ⊥ : Tek heceli kelime
- + : Ulama yapılmı
- : Ulama yapılmamı
- Λ+ : nceltme i aretini do ru okumu
- Λ- : nceltme i aretini yanlı okumu

II. BÖLÜM

2. KURAM ÇERÇEVES VE LG L ARA TIRMALAR

Bu bölümde, ara tırma konusu ile ilgili kuram çerçevesine, yurt içinde ve yurt dı nda yapılmı ara tırmalara yer verilmi tir.

2.1. KURAM ÇERÇEVES

2.1.1. Dil

nsanların ayırıcı özelli i, dü ünen bir varlık olmalarıdır. nsanın dü ünebilen bir varlık olması, onun dü ündüklerini ba kalarıyla payla ma iste ini beraberinde getirir. nsanlar birbiriyle olan ileti imlerini sa lamak amacıyla çok çe itli yöntemler geli tirmi lerdir. lk olarak ma aralara çizdikleri birtakım resimlerle ba layan bu süreç, resimlerin birtakım sembollere dönü türülerek yazının icadına kadar devam etmi tir. nsanların duygu ve dü üncelerini, tecrübelerini gelece e aktarma çabası, dili do urmu tur. Bir anla ma aracı özelli i ile çokça vurgulanan dilin birçok tanımı yapılmı tır.

Türkçe Sözlük (TDK, 2005: 526)'te dil öyle tanımlanmaktadır: “ nsanların dü ündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya i aretlerle yaptıkları anla ma, lisan.”

Ergin (2003: 3)'e göre dil, insanlar arasında anla mayı sa layan tabî bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde geli en canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmı bir gizli antla malar sistemi, seslerden örülmü içtimaî bir müessesedir.

Aksan (1995 : 55) “ Dil, dü ünçe, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan ö eler ve kurallardan yararlanılarak ba kalarına aktarılmasını sa layan, çok yönlü, çok geli mi bir dizgedir.” ekinde tanımlamaktadır.

Dil, insanın en büyük gücüdür. İnsan demek dil demektir. İtilen, görülen, duyulan, sezilen, algılanan her şey onun varlığıyla anlatılır. Biten ve balaayan olaylara, durumlara canlılık kazandırır. Dilini bilen ya amı da bilir (Yalçın, 1999: 39).

Do anın insano luna bah etti i en büyük nimetlerden biri olan dil, üzerinde çe itli yönlerden de erlendirme yapılabilecek canlı ve manevî bir varlıktır. Onu yalnızca bir fizik olayı olarak ele alanlar, “ci erlerden dı arı verilen havanın sese dönü mesidir” diye tanıtırlar. İnsanların birbirleriyle olan ili kileri açısından de erlendirenler ise, bir anla ma aracı olarak görürler. Dili tarihî, sosyal, kültürel, edebî ve felsefî açıdan de erlendirip tanımlayanlar da olmu tur. Ancak, bunların hepsinin birle tikleri ortak bir nokta vardır. O da dilin, genel niteli i bakımından, o dili konu anların, aralarındaki anla mayı sa lamak üzere küçük ses birliklerine dayanarak olu turdukları kelime ve ekiler dünyası veya seslerden örölmü sistemli bir i aretler birli i olu udur. Bu itibarla, dil, dil bilimciler tarafından, bir toplumu olu turan ki ilerini dü ünçe ve duygularının, o toplumda ses ve anlam bakımından geçerli ortak ö eler ve kurallardan yararlanılarak ba kalarına aktarılmasını sa layan çok yönlü ve geli mi bir sistem olarak tanımlanmı tır (Korkmaz, 2005:2).

Co kun ve Açık (2004), dilin iki ana i levi bulundu unu; bunlardan birinin, toplumun fertlerinin birbirleriyle olan ileti imini sa lamak; di erinin ise, kültür ta ıyıcılı ı oldu unu belirtmi lerdir.

Özbay (2002: 16)’a göre, dil, milletlerin devamını sa layan kültür unsurlarının ta ıyıcısı ve aktarıcısıdır. Kültürün nesilden nesle geçmesi, devamı ve ya aması e itim-ö retim yolu ile olur. E itim ve ö retimin esas görevi, kültürün intikali ve devamını sa lamaktır. Dilin ö renilmesi ve kullanılması, kültürün de ö renilmesi demektir.

2.1.2. Okuma

Okuma, “ İnsanların kendi aralarında önceden kararla tırdıkları özel sembollerin duyu organları yoluyla algılanıp, beyin tarafından yorumlanarak de erlendirilmesii lemi” (Yalçın, 2002:47) ekinde tanımlanmaktadır. Okuma, bir yazıyı, sözcükleri, cümleleri, noktalama i aretleri ve öteki ö eleriyle görme, algılama ve kavrama sürecidir (Kavcar, O uzkan, Sever, 1998:41). Okumak, yazıya geçirilmi

bir metne bakarak bunu sessizce çözümleyip anlamak veya aynı zamanda seslere çevirmek eylemidir (TDK, 2005).

Okuma eylemi, “gözlerin ve ses organlarının çe itli hareketlerinden ve zihnin anlama ve kavrama çabasından olu an karma ıkl bir etkinliktir (Akta ve Gündüz, 2004:19).

Dökmen (1994:15)’e göre okumak, kelimeleri ya da cümleleri görmek demek de ildir; okuyabilmek, özellikle anlayarak okuyabilmek için, görmenin ötesinde birtakım zihinsel etkinlikler gereklidir. Okuma, bir algısal etkinliktir, bir dü ünme sürecidir.

Sever (2004: 18-19)’e göre okuma dersinin ba arıya ulaşmasında ö retmen önemli bir faktördür. Okuma etkinli i zor ve zevksiz bir i haline getirilmemelidir. Türkçe ö retimiyle, ö rencilere okuma ile ilgili davranı lar kazandırılmasında iki temel bile en üzerinde durulmalıdır. Bunlar: (1) Okuma becerisi ve alı kanlı ı, (2) Okudu unu anlama ve de erlendirme gücü kazandırmak ekinde sıralanabilir.

Di er bir yandan, okuma e itimi sürekli ve plânlı olarak yapılan bir e itim sonunda geli ir. E itime verilen ara veya kesintiler, okuma e itiminin geli mesini engelleyen temel faktörlerdendir (Yalçın, 2002:54).

2.1.2.1. Okumanın Boyutları

Okuma birçok boyutu olan zihnî bir süreçtir. Okuma becerisinin etkinli i her bireyde farklıdır. Bu farklılıkların unsurları fizyolojik, psikolojik ve çevre faktörleridir. yi bir okuma becerisine sahip olabilmek, söz konusu unsurların uyum içerisinde geli mesine ba lıdır.

2.1.2.1.1. Okumanın Fizyolojik Boyutu

Demirel (1999: 50)’e göre görünenle söylenen arasındaki farka göz-ses geni li i denir. Göz ses geni li i için, gördü ümüz yeri anlamına göre seslendiririz. Okuma eyleminde ses yolunda önemi çoktur. Vurguları do ru ya da yanlış yapmak, tonlamayı tam ya da eksik uygulamak i itme organına dayanır. ç salgı bezlerinin tam görev yapmamları durumunda, zihinde durgunluk, gerilik,

konu mada, görmede eksiklik görülür. Bunun sonucunda da okumada aksaklıklar olur.

2.1.2.1.2. Okumanın Psikolojik Boyutu

Kiinin do ru ve sa lıklı bir okuma eylemi gerçeikle tirmesinin fizyolojik özelliklerinin geli mesi yanında psikolojik yapısının da belli bir düzeye gelmesi gerekir. Dökmen(1994: 9-14)'e göre okuma etkinli i, ileti im, algılama, ö renme gibi birçok psikolojik sürecin katkısıyla ortaya çıkar.

2.1.2.1.3. Okumanın Çevre Boyutu

nsan toplumsal bir varlıktır. Okuma eylemi de insanın ya adı ı toplumun özelliklerine göre de i iklik göstermektedir. Ki i belli bir kültür düzeyinde e itildi i için, içinde bulundu u çevrenin varlı ı çok önemlidir. Okuma, e itiminin geli iminde aile bireylerinin etkisi çok önemlidir.

2.1.2.2. Okumanın Önemi

Dilin temel becerilerinden biri olan okuma, aynı zamanda bir dü ünçe sürecidir, onunla bilgiler elde eder, kültür sahibi oluruz (Çelik, 2006:18). Okuma hayatımız boyunca bilgi edinmek için en çok kullandı ımız etkinliktir. Aynı zamanda dinleme, yazma, konu ma gibi di er dil becerilerinin de geli mesi okumayla paralellik gösterir. Çongur (1995: 54), anlama, dinleme ve konu mada, okumanın dikkate alınacak önemli bir yeri oldu unu belirtmi tir.

Okuma becerisi, ö rencinin farklı kaynaklara ula arak yeni bilgi, olay durum ve deneyimlerle kar ıla masını sa lar. Dolayısıyla bu beceri; ö renme, ara tırma, yorumlama, tartı ma ve ele tirel dü ünmeyi sa layan bir süreci de içine alır (Özbay, 2007: 4).

Demirel (1999:51)'e göre okumak, uygar toplumlarda ilerlemenin bir gere i olarak ele alınırken, geli memi toplumlarda okumayan bir nesil söz konusudur. Okumakla elde edilen bilgiler, zamanla yetersiz kalır, eskir, ihtiyaçlara cevap veremez duruma gelir. Bu yüzden okumada süreklilik esastır (Akta ve Gündüz, 2004:18).

2.1.2.3. Okuma Türleri

Okuma türleri bireyin amacına, içinde bulunduğu ortama, okunacak metnin özelliğine göre de iklilik gösterir (Arzu, 2006: 15). Okuma, yapılarına göre sesli ve sessiz okuma olmak üzere ikiye ayrılır.

2.1.2.3.1. Sessiz Okuma

Sessiz okuma, ses organlarını kullanmadan metnin anlamının göz ve zihin ili kisi kurarak kavranmasıdır (Akta ve Gündüz, 2004: 27). Dökmen (1994: 28)'e göre, sessiz okumada okuyucu, belli yazı gruplarını bir bütün hâlinde algıladı ı için, anlama katkısı az olan ba laç ve benzeri türde kelimeleri okuyarak zaman kaybetmez. Okuma sürekli ileriye do rudur; takılmalar ve dönmeler hemen hemen hiç olmaz. Sessiz okumada sesli okumaya oranla daha yüksek okuma hızlarına eri ilebilir.

Sa lıklı bir sessiz okuma becerisinin temelinde, sa lıklı bir sesli okuma becerisi yatmaktadır. Çünkü sessiz okuma becerisi, sesli okuma becerisinden sonra kazanılmaktadır. Sesli okumanın kuralları tam olarak kavranılmadan, sessiz okumanın amacına ula ması güçtür (Çetin, 2008: 18).

2.1.2.3.2. Sesli Okuma

Dökmen (1994: 28)'e göre sesli okuma, sessiz okumada sahip olunan problemleri belirlemede te his aracıyla kullanılır; bir yazının, bir iirin keyifle, yava yava okunması durumunda e lendirir; hemen her toplumda, fakat daha çok, okuma yazma oranının dü ük oldu u geli mekte olan toplumlarda sosyal ve kültürel i leve sahiptir.

Yalçın (2002: 60)'a göre de okuma ö retimi önce sesli okuma ile ba lamalı, sonra ö rencinin daha çok sessiz okuma becerisini geli tirmeye yönelik olmalıdır.

İköretim Türkçe Dersi Öretim Programı'nda (MEB, 2009: 24-29) okuma becerisine ait amaçlar, “okuma kurallarını uygulama, okudu u metni anlama ve çözümleme, okudu u metni de erlendirme, söz varlı ını zenginle tirme, okuma alı kanlı ı kazanma” ba lıkları altında toplanmı ; “okuma kurallarını uygulama”

amacına yönelik olarak, sesli okuma becerisine ait kazanımlar aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

1. Sesini ve beden dilini etkili kullanır.
2. Akıcı biçimde okur.
3. Kelimeleri doğru telâffuz eder.
4. Sözün ezgisine dikkat ederek okur.
5. Okuma yöntem ve tekniklerini kullanır.

Sesli okumanın sağlıklı yapılabilmesi için yazıdaki anlamın kavranması gerekmektedir. Ayrıca sesi, ton ve vurgu bakımından ayarlamak sesli okumanın önemli unsurlarındandır. Doğru okuma için kelimelerin telaffuzunu da doğru yapmak gerekir.

2.1.2.3.2.1 İir Okuma

İir, dil özellikleri bakımından diğer türlerden ayrılır. İir, sesin akıcılığını ve ritim unsurlarını yoğun olarak taşır. Kırmızı (2008: 125)'ya göre İir okumak, ses ahengini fark etmektir. Ses ve anlamı kaynaştırmak, uygun kelime ve hecelerde vurgu yapmak, İir okumanın önemli unsurlarıdır.

Sesli İir okumada başarıyı sağlamak için okuyucunun İirin anlamını kavraması, duygusunu hissetmesi, bu doğrultuda tonlama ve vurgulara dikkat etmesi gerekmektedir. İir, verilmek istenen ana duyguyu yansıtan bir ses tonuyla okunmalıdır.

2.1.3. Fonetik

Fonetik; sosyal ve fen bilimleri metodlarıyla düzenli veya düzensiz üleyen organizmaların ürettiği seslerin nasıl meydana getirildiğini, ne gibi nitelik ve niceliklere sahip olduğunu, dil içinde nasıl bir araya geldiğini, ses dalgaları vasıtasıyla nasıl aktarıldığını ve ses dalgalarının nasıl duyulduğunu araştıran bir bilim dalıdır (Coşkun, 2000b). Araştırma alanlarına göre fonetik; fizyolojik fonetik,

akustik fonetik, söyleyi foneti i ve dinleyi foneti i olmak üzere dörde ayrılır. Fizyolojik fonetik, konu mayı ve i itmeyi gerçekle tiren organların yapısını ve i leyi ini; söyleyi foneti i, insan sesinin oluşmasını sağlayan organların hareketlerini; dinleyi foneti i, insan seslerinin duyulmasını sağlayan duyma organlarımızın yapısı ve i leyi iyle duyma esnasındaki akustik olayları inceler, akustik fonetik ise ses dalgalarının perde, sıklık, iddet, süre gibi fizikî nicelikleriyle ilgilenir (Co kun, 2000b).

Sesbilim, insan dilininin seslerinin nasıl meydana getirildi ini, ne gibi nitelikleri oldu unu, ses dalgalarıyla nasıl aktarılarak dinleyene nasıl ula tırıldı mı, dinleyenin bu sesleri alı mı, kısacası, dilin ve bildiri menin ses yönünü inceleyen bilimdir (Aksan, 1995: 26).

Aksan (1995: 171-172)'a göre sesbilim çalı maları söyleyi ve dinleyi sesbilimi ile akustik sesbilim olmak üzere üç ana ba lıkta toplanmaktadır. Söyleyi sesbilimi, konu ma i inin gerçekle mesi, söyleyi sırasında dil seslerinin üretili i, bunların çıkı yerleri ve biçimleri, seslem(hece), vurgu, ton gibi kavramlar, dil seslerinin öbeklendirilmesi gibi konular üzerinde incelemeler ve ara tırmalarla u ra ır. Dinleyi sesbilimi, dil seslerinin dinleyence duyulması ve de erlendirilmesi için gerçekle en i lemlerin inceliklerini ara tırır. Akustik sesbilim ise, dil seslerinin akustik açıdan nitelikleri, bu sesleri do uran titre imlerin sıklı ı, seslerin süre ve duyulma gücü bakımından nitelikleri üzerinde çalı ır.

Banguo lu (2007: 20)'na göre de fonetik dilin seslerini, bunların birle me ve de i melerini inceler.

2.1.3.1. Fonetik ve Sesli Okuma

nsan konu ması fonetik bakımdan parçalar, yani, ünlüler, ünsüzler, yarı ünlüler, ikiz ünlüler, parçalarüstü birimler, yani süre, sınır, durak, vurgu, ton ve ezgi olmak üzere iki ana unsurdan oluşur. Konu mada anlam ve duygunun tam olarak ifadesi, bu iki unsurun bir arada bulunmasıyla mümkündür (Co kun, 2000a).

Parçalarüstü birimlerden süre, sınır ve durak zaman boyutuyla; vurgu, ton ve ezgi ise, temel tonla ilgili birimlerdir (Co kun, 2008: 194). Sesli okumada vurgu, ton

ve durak gibi unsurların do ru olarak yansıtılması, metnin, kelime-anlam, öbek-anlam ili kisi çerçevesinde anla ılması açısından büyük önem ta ır (Arzu, 2006: 22).

2.1.3.2. Parçalarüstü Birimler

Dilin ses yapısını olu turan unsurlar, ikiye ayrılır. İkinci parçalar dedi imiz ünlüler, ünsüzler, yarı ünlüler, ikiz ünlüler; ikincisini de parçalar üstü birimler olarak adlandırdı ımız, vurgu, ton, ezgi, süre, sınıır, durak olu turur. Parçalarüstü birimlerden süre, sınıır, durak zaman boyutuyla; vurgu, ton, ezgi temel frekans boyutuyla ilgilenir. Parçalarüstü birimler sese duygu katarak, konu ma ve okuma becerilerinin psikolojik boyutunu olu tururlar.

Güne (2001: 77)'e göre, parçalar üstü birimler, buldukları kelimeye özel ifadeler kazandırarak, sözün maksada uygun bir ekilde söylenmesini ve anla ılmasını sa lar. Bu nedenle-konu urken veya yazılı bir metni okurken-sözlerde bulunan kelimeleri ta ıdı ı parçalarüstü ses birimleri açısından ciddî bir de erlendirmeye tâbi tutmak ve söyleyi i böyle bir i lemden sonra icra etmek büyük bir önem ta ımaktadır.

2.1.3.2.1. Vurgu

Bir kelimedeki en baskın tonlu ses dalgası, o sözcü ün ana vurgusunu olu turur. Ana vurgu, birincil vurgudur. Bu vurgudan daha az baskın olan ses dalgaları da sırasıyla ikincil, üçüncül, dördüncül... vurgu olarak adlandırılır.

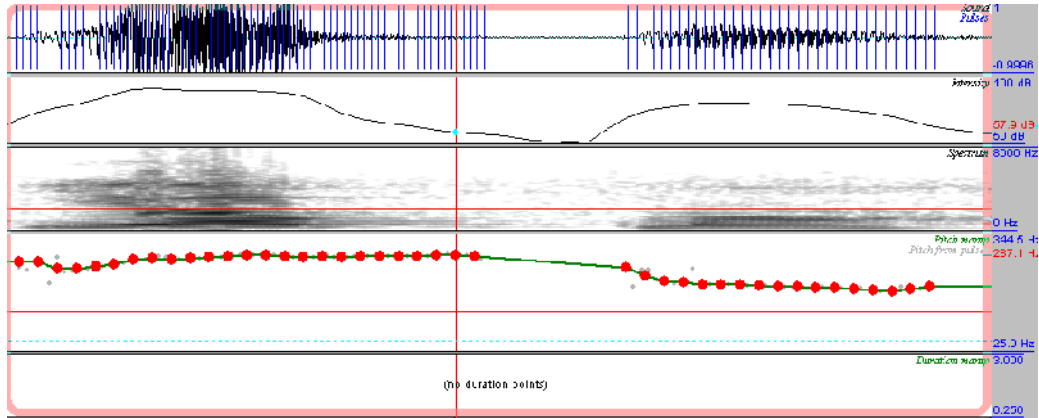
Kelimedeki bir hecenin di erine oranla daha güçlü bir ekilde söylenmesine vurgu denir. Konu ma esnasında bazı heceler daha güçlü, bazıları daha zayıf telâffuz edilir. Bir hece di erlerinden daha iddetle söyleniyorsa, bu heceye *vurgulu hece* denir.

Bilgegil (1984: 306)'e göre vurgu, insanların konu ma amacıyla çıkardıkları bir ses dizisinde, hecelerden birinin di erlerinden kuvvetli olmasıdır.

Dik, baskılı okunu a, iddetli ve yüksek söyleni ba kalı ma vurgu denir (Gencan, 2001:84).

Banguo lu (2007: 114)'na göre söz içindeki soluk hamleleri yer yer ve derece derece ye inle ir. Buna paralel olarak ses organlarının hareketleri de sertle ir. Böyle idetlenme noktalarında meydana gelen heceler yanlarındakilerden ye inlikçe farklı, yani daha kuvvetli olurlar. Bunlar kelime veya cümle içinde ye inlik dorukları meydana getiriler ve vurgu adını alırlar.

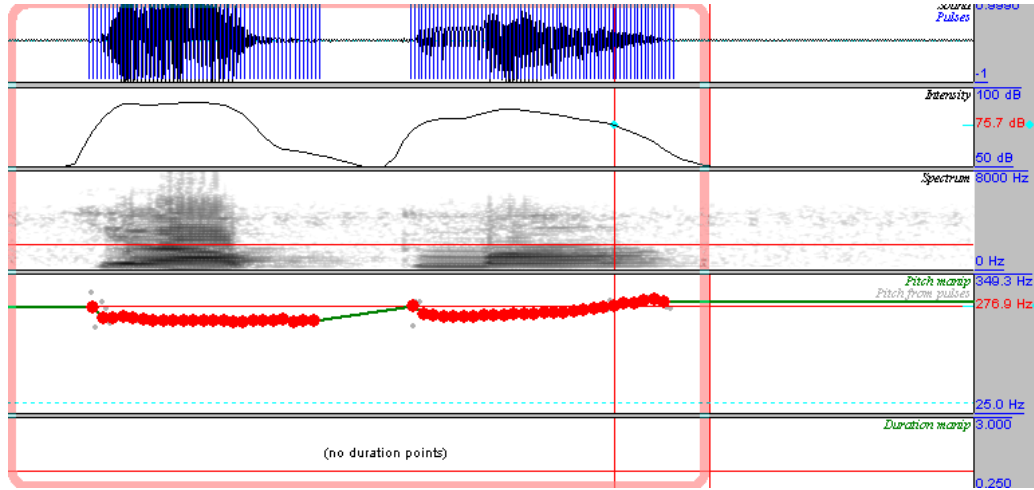
Birimi hertz (hz.) olan frekans (sıklık, yükseklik), bir varlı ın saniyedeki titre im sayısıdır (Co kun, 2000b). Vurgu, ses tellerinin titre im sayısının, yani frekansın yüksek olması ile ilgilidir. Frekansın alçak ya da yüksek olması, ki inin duygu ve dü ünçe dünyasını yansıtmakla birlikte, anlamı da önemli derecede etkilemektedir. Aksan (1995: 58), bir sözcü ün birinci hecesinin vurgulu söyleni i ile ikinci hecesinin vurgulu söyleni inin, onu iki ayrı sözcük, dolayısıyla dil içinde iki ayrı ö e durumuna getirmeye yeterli oldu unu belirtmi tir: yápma (“yapmak”tan olumsuz emir), yapmá (yapay, sun’i) gibi. Aksan’ın verdi i bu örnekleri bilgisayar ortamında frekans ölçümü yaparak inceledi imizde, a a ıdaki de erler elde edilmi tir.

1.

YAP

MA

2. YAP MA

Birinci örnekteki emir ifadesi ta ıyan “yapma” sözcü ünde, “yap” hecesindeki “a” sesi, 287.1 Hz.lik bir titre ime sahiptir ve birincil vurguyu üzerinde ta ımaktadır. İkinci örnekteki “yapma çiçek” ifadesinde geçen “yapma” sözcü ünde, “ma” hecesindeki “a” sesi, 276.6 Hz.lik bir titre ime sahiptir ve birincil vurguyu üzerinde ta ımaktadır. Görüldü ü gibi, vurgunun farklı yerlerde olması, aynı sözcü e iki farklı anlam yükleyebilmektedir.

Vurgu, kelimelerin anlamlarında farklılık yaratmasının yanında, konu anın önem verdi i ve dinleyenin özellikle önem vermesini istedi i kelime ya da kelime grubunu belirgin hâle getirir. Bir yandan konu anın iletmek istedi i mesajın do ru olmasını sa larken, di er yandan iletilen mesajın dinleyen tarafından do ru anlaşılmasına yardımcı olur. Bir ba ka deyi le vurgu, konu an ve dinleyen arasındaki ileti imin do ru kurulmasını sa layan anahtar unsurlardan biridir.

Vural(2005: 208)’a göre vurgu, “Söz içinde bir heceyi, di erlerine göre daha yüksek ses tonuyla, söyleyi süresi uzatılarak, öteki hecelerden daha baskılı ve belirgin bir biçimde söylemek” demektir.

Vurgu;

Söze duygu de eri katar.

Dinleyicinin dikkatini uyandırarak anlamın kavranmasını kolayla tırır.

Sesi, söyleyişi, sözdeki ezgiyi canlandırır (Vural, 2005: 208).

2.1.3.2.2. Ton

Konu mada anlamı etkileyen bir diğer önemli unsur da “ton”dur. Coşkun (2000a: 127)’a göre, kelimedeki bütün vurguların toplamı, yani bir araya gelerek art arda birleşmeleri “ton”u meydana getirir.

Vurgu, ton ve ezgi temel tonla ilgilidir. Temel ton, temel frekans olarak da adlandırılır. Temel tonun diğer iklikleri, ses tellerinin frekansına bağlıdır. Ses tellerinin birim zamandaki titreşim sayısı arttıkça, yükselen ton; azaldıkça alçalan ton oluşmaya başlar. Temel tonlar, insanın duygu dünyasına bağlı olarak farklı farklı olur. Ana ton türleri; yükselen ton, alçalan ton, düz tondur (Coşkun, 2008: 194)

Von Essen’e göre her bir tondan meydana gelir, bu durum dile melodik bir hava kazandırır. Tonların oluşturulmasında, tamamıyla, insanın dil hakimiyeti ve psikolojik durumu etkili olur. Her bir okuma sürecinde ses dalgaları, aynı zamanda tonları taşıyarak. Tonların bir melodisini oluşturur. Melodiler, okuyucunun tasarlayarak, plânlayarak ürettiği melodilerdir. Bunlar, tamamıyla okuyucunun ruh hâline bağlıdır. Toplumun bireyleri, bir okuma esnasında birbirleriyle melodiyi alı-veriinde bulunurlar. Dolayısıyla bireylerin ürettikleri melodilerin temelinde, toplumun uzun yıllar boyunca ekşillendirdiği melodiler yatar (Coşkun, 2008: 196).

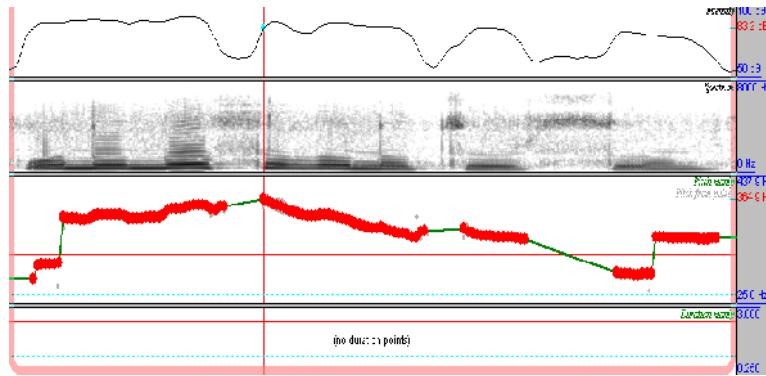
Sesler birbirinden ayrılabilir. Bu ayrılık, yalnız sesin gürlüğü bakımından değildir. Çıkarılan sesin yüksekliği ile de birbirinden ayrılabilir. Böylece ton, ortaya çıkmış olur (Enbay, 1991: 25).

Banguolu (2007: 124)’na göre müzikte olduğu gibi konu mada da sesin nispeti yüksekliğine, perde yahut ton deriz. Konu mada sesi kayıcı olmakla birlikte müziktekine benzer yükseklik dereceleri gösterir.

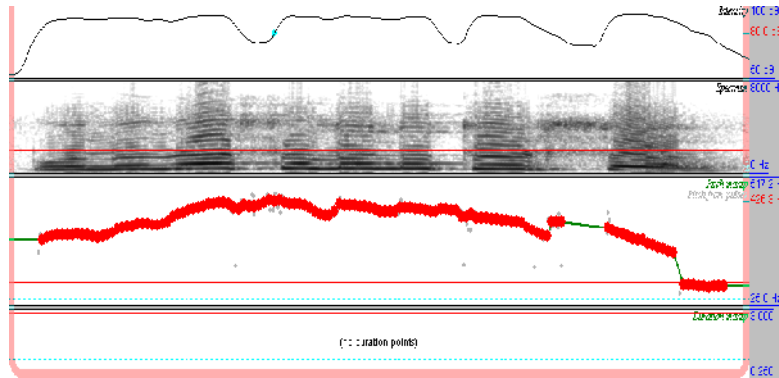
Tonlar, farklı frekans derecelerine sahip vurguların birleşmesiyle oluştuğundan, tonların niteliği de birbirinden farklı olmaktadır. Yan yana gelen vurguların frekans derecelerinin giderek alçalmasıyla “alçalan ton”; frekans

de erlerinin giderek yükselmesiyle “yükselen ton”; e it ekilde devam etmesiyle de “düz ton” olur.

Co kun (2008: 202) “Bunu nasıl unutursun?” cümlesine ait iki farklı söyleyi in ses dizimini yansıtmı tır. Sitem ifade eden cümle ile öfke ifade eden cümlelerdeki alçalan ve yükselen tonların hemen hemen aynı oldu unu fakat cümlelerin sonunda bulunan “sun” hecesi öfke ifadesi ta ıyan cümlede alçalan, sitem ifadesi ta ıyan cümlede yükselen tondan olu mu tur. Co kun’ un verdi i örnek cümleyi, frekans ölçümü yaparak inceledi imizde a a ıdaki sonuçlar elde edilmi tir.

1. BU NU NA SIL U NU TUR SUN ?

2. BU NU NA SIL U NU TUR SUN ?

Yukarıda, “Bunu nasıl unutursun?” cümlesine ait iki farklı söyleyi in ses dizimi yansıtmı tır. Birinci cümlede “A k olsun! Bunu nasıl unutursun?”

anlamındaki sitem ifadesi ; ikinci cümlede ise “Kahretsin! Bunu nasıl unutursun?” anlamındaki öfke ifadesi yer almaktadır. ki ifadede de birincil vurgu “na” hecesine tekabül etmektedir. Heceleri olu turan tonların, alçalan, yükselen ve düzlük bakımından incelendi inde hemen hemen aynı oldu u görülmekte, fakat cümlelerin sonundaki “sun” hecesi sitem ifadesi ta ıyan cümlede yükselen, öfke ifadesi ta ıyan cümlede ise alçalan tondan olu maktadır.

Yukarıdaki örnekten de anlaşılabildiği üzere, temel frekans değerlerinin farklı olması, aynı cümleye iki farklı duygu ve anlam ifadesi yükleyebilmektedir.

Bireyler arasında sağlıklı bir iletişimin kurulabilmesi, temel frekansla ilgili olan vurgu ve ton gibi parçaların birimlerin, iletilmek istenen mesaja uygun bir şekilde üretilmesine bağlıdır (Coşkun, 2008: 203).

2.1.3.2.3. Ezgi

Coşkun(2008: 200)’a göre cümledeki tonların toplamı ezgiyi meydana getirir. Banguolu (2007: 114)’na göre söyleyişte sesler ve heceler arasında yükseklik ve yer inlik bakımlarından derece farkları meydana getiririz. Öyle ki canlı söz sadece seslerden değil, yer yer iddetlenip hafiflenen, derece derece yükselip alçalan ve yer yer kesilen hecelerden meydana gelir. Yani biz konuşurken sözü besteleriz. Buna da sözün ezgisi (melodisi) deriz.

İçerik okuma esnasında üretilen ezgilerde, ezgiyi üreten kişinin duygu dünyası yatmaktadır. Bu duygu dünyası, bazen içinde yaşadığı toplumun ortak duygularını yansıtabileceği gibi, bazen de o kişiye has olabilir. Ancak elitist toplumlarda yansıtılan ezgiler, daha önce toplum tarafından şekillendirilmiş duyguları taşırlar. Bu tür duygular, olayları, tarafsız ve toplumun çıkarları doğrultusunda yansıtmaları için, olgunlaşmış duygulardır ve yansıtılan duygular, daha çok toplumun yararına. Bu durumda, toplumun bireyleri arasında çatışma çıkmaz (Coşkun, 2008: 197).

Elitist toplumlarda, duyguların verildiği, daha çok bireylerin çıkarları doğrultusunda yapılır. Bu sebeple duygu taşıma görevi olan ezgiler de doğrudan kurulamaz. Bazı durumlarda, üretilen yanlış ezgiler, toplumun genel ezgileri hâlini de alabilir. Bu yönleriyle bakıldığında, doğru duygular doğru ezgileri üreteceği

için, bir toplumda duygu e itimi, daha do rusu do ru duygu e itimi çok büyük bir önem arz etmektedir (Co kun, 2008: 197).

2.1.3.2.4. Ulama

Sesli okumayı bozan nedenlerden biri de sözlerin akıcılıktan uzak olmasıdır. Bunun temelinde de söze akıcılık kazandıran ulamanın bilinmemesi yatmaktadır.

Ulama, bir sözcü ün sonundaki sessiz harfin, bir sonraki sözcü ün ba ındaki sesli harfe ba lanıp, onunla beraber söylenmesidir (Vural, 2005: 228).

Ulama söz akı na pürüzsüzlük ve tatlılık verir. Uygun ulama ile yapılan konu malarda veya seslendirmelerde ses, bir nehrin akı ı gibi sakin ve düzenli olarak ilerler (Vural, 2005: 228).

2.1.4. iirin Tanımı ve Önemi

iir, zengin sembollerle, ritimli sözlerle, seslerin uyumlu kullanımıyla ortaya çıkan, hece ve durak bakımından denk ve kendi ba na bir bütün olan edebî anlatım biçimi, manzume, nazım, ko uk (TDK, 2005).

iir, genellikle az sözcükle çok ey anlatma sanatı olarak tanımlanır. Güzel sanatların bir dalı olan iirde, kurallara uyma, sözcük seçimi, iç ve dı uyumun yanında estetik bir kaygı da söz konusudur.

iir, ö rencilere ulus, yurt ve insanlık sevgisi kazandırmada düz yazıya oranla daha etkileyici bir araçtır. iirlerde yer alan ölçü, uyak ve durak gibi nitelikler, çocukta do u tan var olan ritim-uyum duygusunun geli mesini sa lar. Bu nedenle iir çocu un e itiminde vazgeçilemeyecek bir ö edir (Kıbrıs, 2006: 102).

iir, duygulara hitap eden, orada kök salıp ye eren, meyvesini hayallerle süsleyip, ahenkle sergileyen bir sanattır (Ayta , Yalçın, 2002: 181).

iir, nesre göre, daha çok estetik de erler ta ıyan ve daha yo un bir dikkat gerektiren bir yazı türüdür (O uzkan, 2001: 248).

iir, bütün öteki sanatlar gibi asıl hareketin kendisine özgü dı a vuru udur. Bir tamamlama, bir kaçınılmaz fazlalık, yerini bulamamı insanlı ın çalkantısından do mu bir köpüktür (Özel, 1991: 39).

iir, zengin hayallerle ritimli sözlerle, seslerin uyumlu kullanımıyla ortaya çıkan edebiyat türü diye tanımlayabiliriz (O uzkan, Kavcar,1999: 3-4).

iir, en eski edebiyat türüdür. Her toplumda sanat amacıyla ilk olarak iir söylenmi ; nesir, yazının bulunmasından sonra sanat alanına girmi tir.

Eski zamanlarda do unun hükümdarları, vezirleri, elçileri görü melerinde söze iirle ba lar, iirle bitirirlermi . Birçok sanatçı, köklü geçmi i olan iiri, farklı ekillerde tanımlamaktadır. Bunlardan birkaçına de inelim.

Mehmet Do an: "Vezne veya vezin tesiri olu turan ahenge sahip, kafiyeleli veya kafiye tesiri uyandıran ses uyu umu olu turan edebi eser" olarak tanımlar.

Osmanlı döneminde genel olarak “mevzun ve mukaffa söz” yani “vezinli ve kafiyeleli söz” tanımı kabul görmü tür.

Yahya Kemal’ e göre, iir musikidir, fakat bildi imiz musikiden farklı bir musikidir.

Cahit Sıtkı’ ya göre, “Kelimelerle güzel ekiller kurma sanatıdır.”

Ahmet Ha im, iiri, “Söz ile musiki arasında olan fakat sözden ziyade musikiye yakın olan bir lisan.” olarak tanımlar.

Necip Fazıl’a göre iir: "Mutlak hakikati arama i idir."

Valery, “ iir, sesle anlamın birle mesidir.” der.

Platon, iirin “büyülü bir söz” oldu unu dü ünür.

Mallarme: “ iir fikirlerle de il, kelimelerle yazılır.” der.

Jean Cateau, “ iir öyle bir dildir ki, ba ka bir dile çevrilemez.” diyerek Mallarme’ yi destekler; çünkü her dilin kendi içinde bir musikisi ve sesi vardır,

tercüme edilen iirlerin aynı sesi ve ahengi, kelime ve ton olarak yakalaması söz konusu de ildir.

iir olgunla mamı dü ünçe veya duygularla yazılamaz. Çünkü iir dü ünçe ve duyguların özlü bir ifadesidir. Bu yönüyle söz, en dokunaklı haliyle verilmelidir. iiri yazan ki ide, üstün bir idrak gücü olmalıdır.

iir, duygu i idir. Bu özelli inden dolayı, iire ilgi duyan insanlar duyarlı insanlardır. Çevresinde olan biten hiçbir eyle ilgilenmeyen, sadece bugünü ya ayıp, yarın için hiçbir ey dü ünmeyen insanlarda, duygu dünyasının geli ti i söylenemez. iir, duyguların geli iminde önemli bir araçtır. Nasıl güzel bir melodi duydu umuzda güzel eyler dü ünür kendimizi güzel ve ayrıcalıklı hissederseniz güzel bir iir de bizde aynı duyguları uyandırır. Tabii bu duyguların uyanması, iirin güzelli i kadar, onu okuyan ki inin iirdeki duyguyu yansıtmalarıyla da ilgilidir.

iir, insanı en do rudan, en kısa ve en etkin bir biçimde etkileyebilen, müzikle birle tirilebilen, yayılması kolay bir dü ünçe ve duygu aktarım aracıdır (Sezgin, 2004).

Çocu a güzellik ve insanlık duyguları ile ulus ve yurt sevgisi kazandırmada iirin etkisi çok önemlidir. Anadilini sevdirmeye ve onun zenginli ini tanıtmaya, bir duygu, dü ünçe ve izlenimin sanatlı biçimde nasıl anlatılabilece ini ö retme bakımından da iirin çocukların e itiminde büyük bir i levi vardır (O uzkan, 1997: 213)

E itimci Nevzat Süer Sezgin, 19-21 Mart 2004 tarihinde zmir/Kar ıyaka'da gerçekte en Türkiye'nin ilk iir Kurultayı'nda sundu u bildirisinde a a ıdaki sonuçlara ula mı tır:

1. Edebiyatçılarımızın, yayınevlerinin söylemine göre, oturmu iir okuyucusu toplam nüfus içinde yalnızca 1000 ki i. Neredeyse kendini iir diye tanıtmaya çalı anlardan daha da az. Bu sayı altmı lı yıllarda 2000-2500 diye söylenirdi.

2. En az satan kitap türü iir kitabı.

3. Hemen her kesimden yetkinler; yaklaşık 30 yıldır, duyarsız bireylerin çoğaldığından yakınıyor.

4. Oysa ülkemizin bütün okullarında anasınıfından başlayarak verilen ev çalımları arasında en çok rastladığımız ödev türlerinden biri de şiir ezberleme ve inceleme.

5. Anaokulundan başlayarak tüm eğitim özetim yıllarımız boyunca haftada en az iki kez Mehmet Akif'in mısralarını hep birlikte söyleriz. Hem de çok güzel bir besteyele.

6. İndiki çocuklar şiir nedir sorusuna: "Atatürk'ü ve bayramları anlatan yazı türü" ya da "Aynı oluncu kızlara yazılan mektup türü" diye yanıt veriyor.

Bütün bu sonuçlar şiirin önemini ve gerekliliğini gözler önüne sermektedir. Çocuklar kendilerini ifade etmek için genellikle şiir yazmayı tercih ederler. Bu durum aslında onların içinde belki de doğuştan gelen, şiir yatkınlığı olduğunu göstermektedir.

Çocuklar kendilerini ifade etmek için genellikle şiir yazmayı tercih ederler. Bu durum aslında onların içinde belki de doğuştan gelen, şiir yatkınlığı olduğunu göstermektedir. Bununla beraber kendini şiirle ifade eden çocuklar zamanla şiirden uzaklaşmaya başlamaktadırlar.

Çocuklara şiiri benimsetirken, şiirin duygunun, insanın içindeki güzelliklerin eseri olduğunu fark ettirmek yerine, şiir belli kalıplara sokularak öğretilmeye çalışılmaktadır. Bunun sonucu, şiir okurken, çocuk, duygularının sesini dinlemek yerine karışındaki sesini dinlemeye ve şiiri okuyanı taklit etmeye başlamaktadır.

Her ne yapıyor olunursa olunsun eğitim yapılan şey benimsenmediyse o şey, duygu dünyası yönüyle, bize yabancı olarak kalır. Şiir okumak da böyledir. Öncelikle okunan şiir anlamlandırılmalı ve benimsenmelidir. Şiiri içimizde taşıyan zaman, şiir şiirin olduğu kadar bizim şiirimiz de olur. İşte o zaman şiirin vermek istediği duygulara sahip olunmuş ve o idrak edilmiş olur.

İir okumak, ki iyi, ya amın her hâlini kabul eden, kendi duygularının ve kar ısındakinin duygularının farkında olan duyarlı, insan ili kilerinde ba arılı, sözcüklerin farklı anlamlar içerebilece ini bilen, kainatın içinde kendi yerini sorgulayan, dü ünen, ele tiren, sesini ve beden dilini do ru kullanmayı ba arabilen, ruhun ve bedeninin bir bütün oldu unu benimseyen, kendisi ve çevresiyle barı ık, hayal gücü geli mi bireyler hâline getirir.

2.1.5. İiri Resmetme

Yazı ve resim, en genel anlamda, birer ileti im aracıdır. Yazının be bin yıl, resmin de on bin yıl gerilere ula an bir geçmi i vardır. Aralarında yo un bir ili ki olan bu iki ileti im aracı aslında çok farklı temel karakterlere sahiptir. Yazı sözle ilgili, resim ise görsel algı ile ilgilidir (Koçak, 1993).

Çocuk kendine özgü algıları olan, ve bu algıları ile dünyayı kendi bakı açısıyla de erlendiren, henüz sosyal, dilsel, ruhsal yetiler anlamında tam olarak geli memi ya da yeti kinlerin dünyasına uzak bir varlıktır (Dilidüzgün, 2004; Yılmaz, 2005).

Bu yönüyle çocuklar hissedebilirler fakat hislerini analiz edemeyebilirler. Bu nedenle dü ünsel olarak anlamlandırılan kavram ya da olgular kelimeler ile ifade edilemeyebilir. Bu a amada çocukların kendilerini ifade edebilece i bir takım görsel ve i itsel materyaller devreye girer. Bunlardan biri resimlemelerdir (Çakmak, 1994; Yılmaz 2005).

E itim açısından grafik sanatın geli mesi, yararlı ifade becerileri kazandırmasının yanı sıra önemli dü ünme becerileri de kazandırmaktadır (Yavuzer, 1998: 13).

İir duygu aktarımı oldu una göre, onu ö renciye ula tırmak demek, eserdeki duyguyu sezip anlamasını sa lamak demektir. Ancak bu sayede ö renci airin anlatmak istediklerini yakalayabilecek ve onu seslendirme sırasında ses tonunu bu duyguya ayarlayarak vurguları gerçeğe tirecektir (Cemilo lu, 2004: 67)

Çocukların duygularını somutla tırabilecekleri sanat faaliyetlerinin ba ında resim gelmektedir.

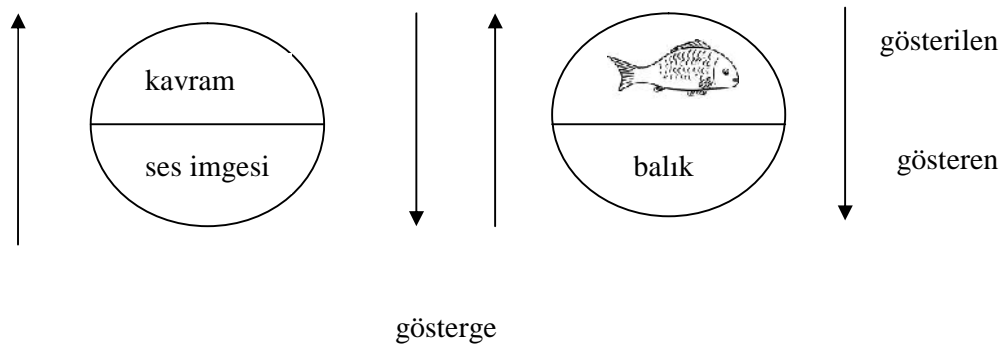
Çocuk bize resmiyle âdeta kendisinin bir parçasını yansıtmakta, olaylar hakkındaki duygu, dü ünçe ve görü biçimlerini dile getirmektedir. Çocuk için resim dinamik bir faaliyet örne i ve yalın bir anlatım aracıdır. Çocuk resim yoluyla dünyayı bize, kendi açısından ve en kestirme yoldan özentisiz, yalın bir anlayı la verir (Yavuzer, 1998: 13).

Sezgici estetik yakla ıma göre, çocu un kendisini bir çe it duygu sezgisiyle nesnenin yerine koyması ve kendi ile ya antısı arasındaki uzaklık engelini kaldırması gereklidir. Bu süreç kendi ki ili ini ba kasının ki ili inde tasarlamak, böylece biçimlendirdi i imgelerle ilgili duygu ve dü üncelerini mecazlarda yansıtmaktır (Yavuzer, 1998: 74).

Görsel ileti imin i itsel ileti imden en belirgin farkı; bilginin kalıcılı ını artırması ve dolaylı olarak farklı zamanlarda etkinli ini sürdürebilmesidir (Uçar, 2004; Yılmaz, 2005).

Ö rendiklerimizin % 83'ünü görme duyusuyla elde ederiz. Bir yazıda gördü ümüz semboller, beynimizde ekillendi i zaman bir anlam kazanır.

Aksan (1995: 477), gösteren, gösterilen, gösterge ili kisini anlatırken tam da bu noktaya de inmek istemi tir. Gösterge, a a ıdaki ema da görülebilece i gibi iki yönlü, iki yüzü olan bir ö edir; bu iki yönü sürekli olarak birbirini anımsatır, birbirini ça rı tırır.

Gösterenin birinci yönünü beyinde imgele tirilen *gösterilen (balık)* olu turur. Kelimedeki sesler *gösterendir*. Sesler, varlı ın zihnimizde canlanmasını sa lar.

Flower (1996: 65) sözcüklerin anlamlarının ki iye göre de i ti ine de inerek: “ nсан, sınırlı sözcü ün genel veya özel anlamıyla ilgilenmek yerine kelimelerin kendinde uyandırdı ı duygu ile ilgilenir. Örne in otobüs beklemekte olan insanlara *Geliyor*’ sözcü ü ‘*otobüsü*’, ama o anda ba ka duygulara ve dü üncelere dalan bir insanda o anki duygularının ça rı tırdı ı anlamı hatırlatacaktır (nal, 2008: 59).

Sözcükler de tıpkı bizler gibi toplumda ya ayan, canlı varlıklardır. Okudu umuz bir iirde geçen sözcükleri kendi duygu dünyamıza göre ya atır, sözcüklerin önemini kendi ya am tecrübemize göre belirleriz. Nitekim iir okurken tonları do ru olu turabilmek için ya amak veya hissetmek gerekir. iir duygularımızı resmeder. Olgun duygu dünyasına sahip olan bireyin, göze ve kula a hitap eden vurgu, ton ve ezgiyi üretmede zorluk ya amayaca ı ve bu ba lamda resimleme çalı malarının, duyguların olgunla masına katkı sa layaca ı dü ünülebilir.

2.2. LG L ARA TIRMALAR

Ara tırma konusu ile ilgili yurt içi ve yurt dı ında yapılan ara tırmalardan ula ılabilinenlerin bir kısmı a a ıda sunulmu tur.

2.2.1. Yurt çinde Yapılan Ara tırmalar

Arzu (2006), “ İlkö retim Ö rencilerinin Okuma Becerilerinin Ölçümü ve De erlendirilmesi” adlı çalı masında, ilkö retim 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf ö rencilerinin, sesli okuma becerilerine parçalarüstü birimleri yansıtmaları seviyelerini ölçmek amacıyla 150 ö renciye öykü türünde metinler okutmu ; okuma kayıtlarını fonetik lâboratuvarında, parçalarüstü birimleri çözümleyici programlar vasıtasıyla de erlendirmi ; bu de erlendirme sonucunda, ö rencilerin sesli okumada kelime-anlam ve öbek-anlam ili kilerini algılayamadıklarını, cümle unsurlarının sınırlarını çizemediklerini, parçalarüstü birimlerden vurgu, ton ve durakları yeterince yansıtamadıklarını tespit etmi tir.

Çetin (2008), “Türkçe E itimi Bölümü Mezunu Ö renciler ile Birinci Sınıf Ö rencilerinin Sesli Okuma Becerilerinin Parçalarüstü Birimler Açısından Kar ıla tırılması” adlı çalı masında, Türkçe E itimi Bölümü’nden mezun olan ö retmen adayları ile söz konusu bölümde ö renim gören birinci sınıf ö rencilerinin, sesli okuma becerilerine, parçalarüstü birimleri yansıtma seviyelerini ölçmek amacıyla 60 ö renciye çe itli türde metinler okutmu ; okuma kayıtlarını fonetik lâboratuvarında, parçalarüstü birimleri çözümleyici programlar vasıtasıyla de erlendirmi ; bu de erlendirme sonucunda, birinci sınıf ö rencilerinin sesli okumada kelime-anlam ve öbek-anlam ili kilerini parçalarüstü birimlerden tonlarla do ru olarak yansıtma düzeyleri, istenilen düzeyde olmasa da yüksek iken, Türkçe E itimi Bölümü mezunu ö rencilerin, sesli okumada kelime-anlam ve öbek-anlam ili kisini, parçalarüstü birimlerden tonlarla do ru olarak yansıtma düzeylerinin, birinci sınıf ö rencilerinden daha yüksek oldu u tespit edilmi tir. Birinci sınıf ö rencilerinin kelime-anlam ve öbek-anlam ili kisini parçalarüstü birimlerden vurguyla do ru olarak yansıtma düzeylerinin dü ük oldu u, mezun ö rencilerin ise birinci sınıf ö rencilerinden daha yüksek oldu u tespit edilmi tir. Mezun öğrencilerin, sesli okumada, kelime-anlam ve öbek-anlam ili kisi çerçevesinde cümle unsurlarının sınırlarını çizerek, parçalarüstü birimlerden biri olan durakları yerinde ve do ru olarak kullanma ba arıları yüksek iken, birinci sınıf ö rencilerinin ba arılarının dü ük oldu unu tespit etmi tir.

2.2.2. Yurt Dı nda Yapılan Ara tırmalar

Tomlinson (1990), “Materials Development in Language Teaching” adlı çalı masında, ö rencilerin dil ö retiminde, beyinde resmetmenin (görselle tirmenin) rolünü ara tırmı tir. Çe itli görselle tirme aktiviteleri aracılı ıyla ö rencilerin seviyelerinin üzerinde olan metinleri anladı ı, metinlere kendilerinden bir ey katarak, yorumlama ve hatırlamalarına yardımcı oldu u sonucuna varmı ve bunun birçok ö rencinin okuma konusunda kendilerine olan güvenlerini arttıracı ı, okuma becerilerini geli tirece i, dil ile ilgili olumlu kazanımları olaca ı yorumlarını yapmı tir.

III. BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde; ara tırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama tekniği ve toplanan verilerin analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Ara tırmanın Modeli

Ara tırma, deneyli ara tırma modellerinden biri olan ön test- son test kontrol gruplu deneme modeline göre yapılmıştır. Çalışma grupları bir deney grubu, bir kontrol grubu desenine göre oluşturulmuştur. Ara tırmacı iki grubun da derslerine girmiştir.

3.2. Evren

Ara tırmanın çalışma evrenini, 2009-2010 eğitim-öğretim yılı, Muğla ili Kocamustafapaşa İlköğretim Okulu 6.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

3.3. Örneklem

Ara tırmanın örneklemini, evreni oluştururan öğrenciler arasından yansız örnekleme ile seçilen 20 deney grubu öğrencisi ve 20 kontrol grubu öğrencisinin sesli şiir okumaları oluşturmaktadır.

Örneklemin belirlenmesinde, öğrencilerin cinsiyeti dikkate alınmamıştır.

3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Ara tırmada kullanılan veriler, Cahit Sıtkı Tarancı'nın "Memleket isterim" adlı şiirinin, öğretim ve öğrencilere okutulmasıyla elde edilmiştir.

Sesli okumada kelime-anlam ve öbek-anlam ilişkisinin doğru olarak gerçeğe yansıtılıp yansıtılmadığını tespit etmek amacıyla prosodik unsurlardan vurgu, ton ve ezgiyi üretme düzeylerinin ölçülebilmesi için, seviyelerine uygun olarak seçilen şiir, öğrencilere okutulmuş ve çeşitli ses analizleri yapabilen Cool Edit Pro programıyla kaydedilmiştir. Elde edilen kayıtlar, Muğla Üniversitesi Fonetik

Ara tırma ve Uygulama Merkezi Dr. Atillâ Kırıl Fonetik Lâboratuvarında, yine aynı programla dijital ortamda incelenmi ve sesli okumada kelime-anlam ve öbek-anlam ili kisinin sa lıklı yansıtılıp yansıtılmadı mı tespit etmek amacıyla ö rencilere okutulan iirdeki kelime ve kelime öbeklerinin anlam boyutu, iirin bütünü içinde de erlendirilmi ve böylece, mısralarda vurgulanması gereken kelimeler bulunmu tur. Ö rencilerin iirin mısralarına ait vurgu ve tonlamaları, parçalarüstü birimleri çözümleyici Praat 3.8.47 programıyla de erlendirilmi ve veriler, ö retmene ait verilerle kar ıla tırılmı tur. Böylelikle ö rencilerin, metnin anlam bütünlü ü çerçevesinde olması gereken vurgu ve tonları üretip üretemedikleri tespit edilmi tir.

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, ara tırmanın temel amacı ve problemi do rultusunda toplanan verilerin, prosodik unsurları çözümleyici programlarla analizi sonucu elde edilen bulgulara ve ilgili yorumlara yer verilmi tir.

Problem: Lirik iir türünden seçilmi metnin, resimleme çalı malarından sonra okuma uygulamasında, bu çalı manın ilkö retim okulu 6.sınıf ö rencilerinin ezgi üretimine katkısı nedir?

Ara tırmanın problemi do rultusunda, ö rencilere ve ö retmene okutulan iirde geçen ve ö rencilerin sesli okumada, kelime-anlam ve öbek-anlam ili kisini, parçalarüstü birimlerden vurgu ve tonlarla do ru olarak yansıtma becerilerini ölçece i dü ünülen mısraların ses kayıtları, Mu la Üniversitesi Fonetik Ara tırma ve Uygulama Merkezi Dr. Atillâ Kırıl Fonetik Lâboratuvarı'nda, Praat 3.8.47 programıyla analiz edilmi ve sonuçlar kar ıla tırılmı tur.

Vurgu ve Tonlarla İlgili Verilerin Toplanmasında Kullanılan İir

MEMLEKET İSTERİM

Memleket isterim
Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun;
Kuşların çiçeklerin diyarı olsun.

Memleket isterim
Ne başta dert, ne gönülde hasret olsun;
Kardeş kavgasına bir nihayet olsun.

Memleket isterim
Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun;
Kış günü herkesin evi barkı olsun.

Memleket isterim
Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun;
Olursa bir şikâyet ölümden olsun.

CAH T SITKI TARANCI

Tablo 1: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları

MEMLEKET STER M (LK OKUMA)																							
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %				ULAMA ORANLARI %						
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait Vurgu	Ulama Var	Ulama Yok	Ö. Ait Ulama	
	↑	↓	→	/	\	—	•	••	•••		□	+	-									+	-
	Deney Grubu	Ö retmen																					
Mem		5	10				95	5	0	↑					0	5	10	85	•				
le	5	25	50				95	5	0	↓	75	10	15	/	5	25	50	20	••				
ke	55	30	10				65	35	0	↓	50	40	10	/	55	35	10	0	•••				
tis	10	30	25				35	65	0	↓	20	75	5	\	10	30	25	35	□	100	0	+	
te		10					5	95	0	↓	30	70	0	/	0	5	0	95	□				
rim	30		5				30	70	0	↑	50	50	0	/	30	0	5	65	□				

MEMLEKET STER M (SON OKUMA)																										
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %				ULAMA ORANLARI %									
	Deney Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait V.	Ulama Var	Ulama Yok	Ö. Ait Ulama				
							↑	↓	→	/	\	—				•	••	•••	□		+	-	+	-		
Mem			5				95	0	5	↑							0	0	5	95	•					
le		15	50				95	5	0	↓	70	20	10	/				0	15	45	40	••				
ke	30	55	15				60	40	0	↓	65	25	10	/				20	60	20	0	•••				
tis	30	30	30				30	65	5	↓	45	55	0	\				30	20	30	20	□	100	0	+	
te	10						10	90	0	↓	25	75	0	/				10	0	0	90	□				
rim	30						40	60	0	↑	40	55	5	/				40	5	0	55	□				

Tablo 1’de görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin birinci mısrasındaki altı hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı üçtür. Bu % 50’lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak olan ton sayısı ana tonlamalardaki gibidir. Ö retmenle ortak vurgulamalarda kelimelerin kendi içinde birincil, ikincil, üçüncül vurgu benzerli i görülmemektedir. Alt vurgularda ise % 50’lik bir benzerlik görülmektedir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda birincil vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmektedir. Ulama oranlarında % 100’lük bir ba arı görülmektedir.

Resimleme çalı maları sonrasında ana ve ara tonlamalarda bir de i iklik olmamakla beraber “ke” ve “rim” hecelerinde, ana tonlamalarda artı lar görülmektedir. Alt vurgu benzerli inde % 17’lik bir dü ü görülmektedir. Mısranın bütününde birincil vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmektedir. Ulama oranlarında bir de i iklik olmamaktadır.

MEMLEKET STER M (SON OKUMA)																											
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %				ULAMA ORANLARI %										
							Ana Ton	Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö retmene Ait Vurgu	Ulama Var	Ulama Yok	Ö. Ait Ulama							
	↑	↓	→	/	\	—			•	••	•••									□	+	-	+	-			
	Kontrol Grubu	Ö retmen																									
Mem			10				100	0	0	↑						0	0	10	90	•							
le		25	60				85	10	5	↓	100	0	0	/		0	25	60	15	••							
ke	90	10					60	40	0	↓	85	15	0	/		85	15	0	0	•••							
tis	5	60	25				20	80	0	↓	15	85	0	\		10	55	25	10	□	100	0	+				
te			5				5	90	5	↓	10	90	0	/		0	0	5	95	□							
rim	5	5					15	85	0	↑	30	70	0	/		5	5	0	90	□							

Tablo 2’de görüldü ü gibi ilk okumada iirin birinci mısrasındaki altı hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı üçtür. Bu % 50’lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak olan ton sayısı ana tonlamalardaki gibidir. Ö retmenle ortak vurgulamalarda kelimelerin kendi içindeki birincil, ikincil, üçüncül vurgu benzerli i görülmemektedir. Alt vurgularda % 33’lük bir benzerlik görülmektedir. Mısranın bütününde birincil vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmektedir. Ulama oranlarında % 100’lük bir ba arı görülmektedir.

Gelenekli yönteme göre yapılan çalı malar sonrasında, ana, ara tonlamalar, vurgulamalar ve ulamalarda de i iklik olmamaktadır. Mısranın bütününde vurgulamalarda bir de i iklik olmamaktadır.

Tablo 3: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Gök mavi, dal ye il, tarla sarı olsun.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları

GÖK MAV , DAL YE L, TARLA SARI OLSUN. (LK OKUMA)																			
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %						
	Deney Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö rt. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö retmene Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait Vurgu
	↑	↓	→	↑	↓	→	↑	↓	→	/	\	—	.	••	•••	□			
Gök	5	5	10				90	10	0	↑					⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ma		5					10	90	0	↓	65	30	5	\	20	80	0	0	••
vi	15	35	15				80	15	5	↓	50	40	10	/	80	20	0	0	•
dal							60	35	5	↑	15	85	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ye	5						15	85	0	↓	30	65	5	—	90	10	0	0	••
il	25	20	30				95	5	0	↑	65	35	0	/	10	90	0	0	•
tar		5	10				20	80	0	↓	5	95	0	\	60	40	0	0	••
la	5	10	15				65	30	5	↓	60	40	0	\	40	60	0	0	•
sa		10	15				35	65	0	↓	45	40	15	/	65	35	0	0	••
rı	5						50	50	0	↓	25	65	10	/	35	65	0	0	•
ol	15	10	5				10	90	0	↓	45	55	0	\	70	30	0	0	•
sun	25						35	65	0	↓	40	60	0	/	30	70	0	0	••

GÖK MAV , DAL YE L, TARLA SARI OLSUN. (SON OKUMA)																			
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %						
	Deney Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö rt. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö rt. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait Vurgu
							↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□	
Gök	10	10	5				85	10	5	↑				⊥	⊥	⊥	⊥	⊥	
ma		5	10				10	90	0	↓	45	55	0	\	25	75	0	0	••
vi	25	15	20				85	15	0	↓	70	25	5	/	75	25	0	0	•
dal		5	5				70	30	0	↑	15	85	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ye		5					35	60	5	↓	35	60	5	—	40	60	0	0	••
il	30	15	10				95	5	0	↑	65	35	0	/	60	40	0	0	•
tar	5	10	25				15	85	0	↓	30	70	0	\	65	35	0	0	••
la	5	20	5				80	20	0	↓	60	30	10	\	35	65	0	0	•
sa	5	5	15				35	60	5	↓	40	55	5	/	80	20	0	0	••
rı		5	5				35	65	0	↓	40	40	20	/	20	80	0	0	•
ol	5	5					15	85	0	↓	40	50	10	\	70	30	0	0	•
sun	15						30	70	0	↓	45	50	5	/	30	70	0	0	••

Tablo 3'te görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin ikinci mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı dokuzdur. Bu % 75'lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak olan ton sayısı altıdır. Yüzde olarak hesapladığımızda % 50'lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulama oranlarında birincil vurgu benzerli i iki, ikincil vurgu benzerli i iki; birincil ve ikincil vurgu benzerlikleri iki erden toplam olarak dördür. Yüzdelik oranı ise % 40'tır. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda ikincil vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmektedir.

Resimleme çalı maları sonrasında aynı mısradaki ortak ton sayısı resimleme öncesi çalı malara göre fazlala mı tır. Fazlala an tonlama sayısı birdir. Böylece % 9'luk bir ba arı artı ı yakalanmaktadır. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki tonlamamaların yüzdeleri aynı kalmaktadır. Ö retmenle ortak vurgulamalarda kelimelerin kendi içindeki birincil vurgu bir, ikincil vurgu bir olmak üzere toplam olarak iki artı ı yakalanmıştır. Böylece % 20'lik bir ba arı artı ı yakalanarak ö renciler ile ö retmen arasındaki ortak tonlama oranı % 60'a çıkmıştır. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda birincil vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmekle birlikte, oran % 25'ten % 30'a çıkmaktadır. Vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Bütün bu sonuçlara göre ikinci mısradaki do ru ezgi üretiminde geli meler sa landı ı görülmektedir.

Tablo 4: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Gök mavi, dal ye il, tarla sarı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları

GÖK MAV , DAL YE L, TARLA SARI OLSUN. (LK OKUMA)																			
HECELER	MISRA VURGUSU %					TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %						
						Ana Ton			Ö rt. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö retmene Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait Vurgu	
	Kontrol Grubu	Ö retmen				↑	↓	→		/	\	—							•
Gök	5	10	10			70	30	0	↑						⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ma		10	5			100	0	0	↓	55	40	5	\		30	70	0	0	••
vi	15	15	5			95	5	0	↓	70	30	0	/		70	30	0	0	•
dal			5			50	50	0	↑	10	90	0	\		⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ye			5			45	50	5	↓	35	65	0	—		20	80	0	0	••
il	40	20	15			75	25	0	↑	60	40	0	/		80	20	0	0	•
tar	10	15	5			35	65	0	↓	25	75	0	\		50	50	0	0	••
la	5	5	20			60	40	0	↓	60	35	5	\		50	50	0	0	•
sa		10	10			30	70	0	↓	40	55	5	/		60	40	0	0	••
rı	5		5			75	25	0	↓	20	70	10	/		40	60	0	0	•
ol	10	5	15			25	75	0	↓	45	45	10	\		85	15	0	0	•
sun	10	10				20	80	0	↓	70	30	0	/		15	85	0	0	••

GÖK MAV , DAL YE L, TARLA SARI OLSUN. (SON OKUMA)																				
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %				Ö rt. Ait Vurgu		
							Ana Ton			Ö rt. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö retmene Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.		Alt V.	
	Kontrol Grubu			Ö retmen	/	\	—	•	••		•••	□								
	↑	↓	→							↑			↓	→	↑	↓	→			
Gök			10				85	15	0	↑						⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ma							15	85	0	↓	50	50	0	\		10	90	0	0	••
vi	35	25	15				100	0	0	↓	60	25	15	/		90	10	0	0	•
dal							30	70	0	↑	0	100	0	\		⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ye							45	55	0	↓	60	40	0	—		0	100	0	0	••
il	25	30	10				95	5	0	↑	65	35	0	/		100	0	0	0	•
tar	15	15					35	65	0	↓	25	75	0	\		55	45	0	0	••
la	5	15	10				70	30	0	↓	65	20	15	\		45	55	0	0	•
sa		5	30				35	60	5	↓	65	35	0	/		60	40	0	0	••
rı	5	5	15				70	30	0	↓	30	60	10	/		40	60	0	0	•
ol	5	5	10				5	95	0	↓	25	75	0	\		90	10	0	0	•
sun	10						20	80	0	↓	20	80	0	/		10	90	0	0	••

Tablo 4'te görüldü ü ilk okumada iirin ikinci mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı yedidir. Bu %58'lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı be tir. Yüzde olarak hesapladı ımızda bu % 42'lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i üç, ikincil vurgu benzerli i üç, birincil ve ikincil vurgu benzerlikleri üçerden toplam olarak altıdır. Bunun yüzdelik oranı ise % 60'tır. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda birincil ve ikincil vurgular ö retmenle aynı hecelere tekabül etmektedir.

Gelenekli yönteme göre yapılan çalı malar sonrasında, aynı mısrada ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre fazlala mı tır. Fazlala an tonlama sayısı birdir. Böylece % 9'luk bir ba arı artı ı yakalanmı tır. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki ortak tonlama sayısı artmı tır. Artan tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 8 artarak % 50'ye çıkmı tır. Önceki ve sonraki okumalarda vurgulama yüzdeleri aynı kalmı tır. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda birincil ve ikincil vurgular anlatım öncesi ile aynı kalmakla birlikte “ il” hecesindeki % 40'lık oran % 25'e dü mektedir.

Tablo 5: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ku ların çiçeklerin diyarı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları

KU LARIN Ç ÇEKLER N D YARI OLSUN. (LK OKUMA)																			
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %					
	Deney Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö rt. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait Vurgu
	↑	↓	→	↑	↓	→	↑	↓	→	/	\	—		•	••	•••	□		
Ku	10	5					30	70	0	↓					20	20	60	0	•••
la		5	20				60	40	0	↓	75	20	5	/	5	65	30	0	••
rın	20	30	20				80	15	5	↑	65	25	10	\	75	15	10	0	•
çi	25	35	10				45	55	0	↑	50	45	5	/	65	5	10	20	•
çek	5		10				15	85	0	↓	30	70	0	\	10	40	20	30	•••
le			5				65	30	5	↓	45	50	5	/	0	25	40	35	□
rin	5		20				55	45	0	↑	55	30	15	\	25	30	30	15	••
di	10	5	5				25	75	0	↓	35	55	10	\	70	20	10	0	•
ya							20	70	10	↓	35	60	5	/	5	50	45	0	•••
rı		5					55	45	0	↑	60	25	15	—	25	30	45	0	••
ol	10	5	10				25	70	5	↓	25	60	15	\	70	30	0	0	••
sun	15	10					40	60	0	↓	40	60	0	/	30	70	0	0	•

KU LARIN Ç ÇEKLER N D YARI OLSUN (SON OKUMA)																		
HECELER	MISRA VURGUSU %					TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %					
	Deney Grubu			Ö retmen		Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait Vurgu
						↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□	
Ku		5	5			40	55	5	↓					25	10	65	0	•••
la		10	25			85	15	0	↓	75	20	5	/	10	80	10	0	••
rın	35	25	10			75	25	0	↑	55	45	0	\	65	10	25	0	•
çi	35	25	20			25	70	5	↑	45	50	5	/	80	5	5	10	•
çek	10					20	80	0	↓	30	70	0	\	15	25	50	10	•••
le		5				70	30	0	↓	10	85	5	/	0	10	25	65	□
rin		5	20			70	30	0	↑	70	25	5	\	5	60	20	15	••
di		10	10			35	60	5	↓	25	70	5	\	70	15	15	0	•
ya			5			25	75	0	↓	35	60	5	/	15	55	30	0	•••
rı		5	5			35	60	5	↑	65	20	15	—	15	30	55	0	••
ol	10	5				25	75	0	↓	15	70	15	\	65	35	0	0	••
sun	10	5				5	85	10	↓	45	55	0	/	35	65	0	0	•

Tablo 5'te görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin üçüncü mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı dokuzdur.. Bu % 75'lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı 5'tir. Yüzde olarak hesapladı ımızda bu % 42'lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i üç, ikincil vurgu benzerli i iki, üçüncül vurgu benzerli i bir olmak üzere toplam olarak altıdır. Bunun yüzdelik oranı ise % 50'dir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda birincil ve üçüncül vurgular ö retmenle aynı hecelere tekabül etmektedir.

Resimleme çalı maları sonrasında, aynı mısrada ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre azalmakla beraber, “rin” hecesinde resimleme öncesine göre ba arı % 15, “ol” hecesinde % 5, “sun” hecesinde % 25 artmı tır. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki ortak tonlama sayısı azalmakla birlikte, “rin” hecesinde resimleme öncesine göre ba arı % 15, “ol” hecesinde % 10 artmı tır. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i üç, ikincil vurgu benzerli i iki, üçüncül vurgu benzerli i iki, alt vurgu benzerli i bir olmak üzere toplam olarak sekizdir. Böylece % 17'lik bir ba arı artı ıyla oran % 67'ye çıkmı tır. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda birincil ve ikincil vurgular ö retmenle aynı hecelere yapılmaktadır. Bütün bunlara göre resimleme sonrasında ba arı artı ı oldu u görülmektedir.

Tablo 6: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ku ların çiçeklerin diyarı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları

KU LARIN Ç ÇEKLER N D YARI OLSUN. (LK OKUMA)																			
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %						
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait Vurgu
	Kontrol Grubu			Ö retmen			↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□	
Ku			5				25	75	0	↓					5	20	75	0	•••
la			20				70	30	0	↓	65	30	5	/	5	75	20	0	••
rın	30	40	15				90	10	0	↑	45	50	5	\	90	5	5	0	•
çi	25	30	20				45	55	0	↑	20	75	5	/	70	10	5	15	•
çek		5	5				10	90	0	↓	25	70	5	\	5	30	45	20	•••
le	5	5	5				55	45	0	↓	45	55	0	/	5	15	25	55	□
rin	15	10	20				55	45	0	↑	70	30	0	\	20	45	25	10	••
di		5	10				30	70	0	↓	10	90	0	\	55	30	15	0	•
ya							15	85	0	↓	55	35	10	/	15	40	45	0	•••
rı	5	5					30	70	0	↑	60	30	10	—	30	30	40	0	••
ol	5						25	75	0	↓	25	70	5	\	85	15	0	0	••
sun	15						15	85	0	↓	35	65	0	/	15	85	0	0	•

KU LARIN Ç ÇEKLER N D YARI OLSUN (SON OKUMA)																			
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %					
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait Vurgu
	Kontrol Grubu			Ö retmen	↑	↓	→	/	\		—	•	••						
Ku			5													25	75	0	↓
la	5	5	20				85	15	0	↓	80	20	0	/	10	80	10	0	••
rn	25	65					65	35	0	↑	80	20	0	\	90	5	5	0	•
çi	50	15	20				50	40	10	↑	45	55	0	/	75	10	5	10	•
çek	5		25				5	95	0	↓	80	20	0	\	15	40	35	10	•••
le							55	30	15	↓	35	65	0	/	0	15	25	60	□
rin	10	5	15				55	45	0	↑	50	35	15	\	10	35	35	20	••
di			10				20	80	0	↓	35	65	0	\	60	25	15	0	•
ya							30	70	0	↓	25	65	10	/	0	50	50	0	•••
rı	5	5					50	50	0	↑	55	20	25	—	40	25	35	0	••
ol		5	5				10	90	0	↓	10	85	5	\	95	5	0	0	••
sun							5	90	5	↓	15	65	0	/	5	95	0	0	•

Tablo 6'da görüldü ü ilk okumada iirin üçüncü mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı sekizdir. Bu % 67'lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı altıdır. Yüzde olarak hesapladı mızda bu % 50'lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i üç, ikincil vurgu benzerli i iki, üçüncül vurgu benzerli i üç, alt vurgu benzerli i bir olmak üzere toplam olarak dokuzdur. Bunun yüzdilik oranı ise % 75'tir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda ikincil ve üçüncül vurgular aynı hecelere yapılmaktadır.

Gelenekli yönteme göre yapılan çalı malar sonrasında, aynı mısrada ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre artmı tır. Artan tonlama sayısı birdir. Böylece % 8'lik bir artı yakalanmı tır. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki ortak tonlama sayısı azalmı tır. Azalan tonlama sayısı üçtür. Böylece % 25'lik bir dü ü le ba arı oranı % 25'e dü mü tür. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i üç, ikincil vurgu benzerli i bir, üçüncül vurgu benzerli i bir, alt vurgu benzerli i bir olmak üzere toplam olarak altıdır. Böylece % 25'lik bir azalmayla ba arı oranı % 50'ye dü mü tür. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda birincil ve ikincil vurgular ö retmenle aynı hecelere yapılmaktadır.

Tablo 7: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları

MEMLEKET STER M (LK OKUMA)																								
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %				ULAMA ORANLARI %							
	Deney Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait Vurgu	Ulama Var	Ulama Yok	Ö retmene Ait Ulama		
							↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-	
Mem		5	5				80	20	0	↑					0	5	5	90	••					
le	5	20	40				90	10	0	↓	60	35	5	/	5	20	30	45	•					
ke	50	40	5				85	15	0	↓	75	25	0	/	50	35	10	5	•••	100	0	+		
tis	15	25	45				15	85	0	↓	15	75	10	—	20	25	45	10	□					
te	5	5					10	90	0	↓	15	85	0	/	10	5	0	85	□					
rim	25	5	5				35	65	0	↑	35	55	10	/	15	10	10	65	□					

MEMLEKET STER M (SON OKUMA)																								
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %				ULAMA ORANLARI %							
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait V.	U. Var	U. Yok	Ö. Ait Ulama		
	Deney Grubu			Ö retmen			↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-	
Mem		5	10				95	5	0	↑				0	5	10	85	••						
le		15	30				90	10	0	↓	80	20	0	/	0	10	30	60	•					
ke	30	55	15				70	30	0	↓	75	25	0	/	25	60	10	5	•••	100	0	+		
tis	15	20	35				35	65	0	↓	20	75	5	—	20	15	35	30	□					
te		5	5				10	90	0	↓	30	70	0	/	5	5	5	85	□					
rim	55		5				65	35	0	↑	55	45	0	/	50	5	10	35	□					

Tablo 7’de görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin dördüncü mısrasındaki altı hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı üçtür. Bu % 50’lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak olan ton sayısı ikidir. Bu % 33’lük bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda kelimelerin kendi içindeki birincil, ikincil, üçüncül vurgu benzerli i görülmemekle beraber, alt vurgulardaki benzerlik ikidir. Bunun yüzdelik oranı % 33’tür. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda ikincil vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmektedir. Ulama oranlarında % 100’lük bir ba arı görülmektedir.

Resimleme çalı maları sonrasında ana tonlamalar fazlala maktadır. Fazlala an ton sayısı birdir. Böylece % 17’lik bir artı la oran % 67’ye çıkmı tır. Ara tonlamalar fazlala mı tır. Fazlala an ton sayısı birdir. Böylece % 17’lik bir artı la oran % 50’ye çıkmı tır. Alt vurgu benzerli inde % 17’lik bir dü ü görülmektedir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda ikincil vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmekle birlikte, resimleme öncesine göre % 15’lik bir artı olmaktadır. Ulama oranlarında bir de i iklik olmamaktadır. Bütün bu sonuçlara göre birinci mısradaki do ru ezgi üretiminde geli meler sa landı ı tespit edilmi tir.

Tablo 8’de görüldü ü gibi ilk okumada iirin dördüncü mısrasındaki altı hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı üçtür. Bu % 50’lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı ikidir. Bu % 33’lük bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda kelimelerin kendi içindeki birincil, ikincil, üçüncül vurgu benzerli i görülmemekle beraber, alt vurgularda % 33’lük bir benzerlik görülmektedir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulama oranlarında % 100’lük bir ba arı görülmektedir.

Gelenekli yöntemle göre yapılan çalı malar sonrasında, ana ve ara tonlamalar ile vurgulamalarda de i iklik olmamaktadır. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulama oranlarında bir de i iklik olmamaktadır.

NE BA TA DERT NE GÖNÜLDE HASRET OLSUN (SON OKUMA)																										
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %					ULAMA ORANLARI %								
	Deney Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncü 1 V.	Alt V.	Ö retme ne Ait Vurgu	U. Yo k	U. Var	Ö. A. U. O.				
							↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-			
Ne	10	10	15				90	5	5	↓				⊥	⊥	⊥	⊥	⊥								
ba	10	20	10				5	95	0	↓	60	40	0	/	70	30	0	0	•							
ta	5		5				15	85	0	↓	45	50	5	\	30	70	0	0	••							
dert	20	20	5				85	15	0	↑	60	40	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥							
ne	5	10	25				80	20	0	↑	25	75	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥							
gö	5	20	5				25	75	0	↑	45	50	5	\	65	25	10	0	••							
nül	5		10				20	75	5	↓	20	75	5	\	5	25	70	0	•••							
de		10	15				60	40	0	↑	75	25	0	/	30	50	20	0	•							
has	5		5				25	75	0	↓	5	80	15	\	45	10	30	15	•							
re	5		5				40	60	0	↓	60	35	5	/	5	65	10	10	••							
tol	15						5	95	0	↓	35	65	0	/	20	15	55	10	•••	100	0	+				
sun	15	10					30	70	0	↓	35	50	15	/	20	10	5	65	□							

Tablo 9’da görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin be inci mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı sekizdir. Bu % 67’lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı altıdır. Yüzde olarak hesapladı mızda bu % 50’lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i üç, ikincil vurgu benzerli i iki, üçüncül vurgu benzerli i iki, alt vurgu benzerli i bir olmak üzere toplam olarak sekizdir. Bunun yüzdelik oranı ise % 89’dur. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulama oranlarındaki ba arı % 100’dür.

Resimleme çalı maları sonrasında, aynı mısrada ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre artmı tır. Artan tonlama sayısı ikidir. Böylece ba arı oranı % 16 artarak % 83’e çıkmı tır. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki ortak tonlama sayısı artmı tır. Artan tonlama sayısı ikidir. Böylece ba arı oranı % 17 artarak % 67’ye çıkmı tır. Vurgulamalarda birincil, ikincil ve üçüncül vurgu benzerli i iki, alt vurgu benzerli i bir olmak üzere toplam olarak yedidir. Toplamda bir dü ü görülmekle birlikte birinci tekrarlanan “ne” ve “ba ” hecelerinde % 5, “tol” hecesinde % 10 oranında bir artı görülmektedir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda, ikincil vurgu ö retmenle aynı heceye yapılmaktadır. Bütün bunlara göre resimleme sonrasında ba arı artı 1 sa landı ı tespit edilmi tir.

Tablo 10: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ne ba ta dert, ne gönülde hasret olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları

NE BA TA DERT NE GÖNÜLDE HASRET OLSUN (LK OKUMA)																							
HECELER	MISRA VURGUSU %					TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %					ULAMA ORANLARI %					
	Kontrol Grubu			Ö retmen		Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait Vurgu	U. Yok	U. Var	Ö.A. U.O.		
	↑	↓	→	/	\	—	•	••	•••	□	+	-	+	-									
Ne	5	5	20			95	5	0	↓				⊥	⊥	⊥	⊥	⊥						
ba	10	15	10			10	90	0	↓	60	40	0	/	70	30	0	0	•					
ta	5	5	10			5	95	0	↓	50	50	0	\	30	70	0	0	••					
dert	45	15	10			85	15	0	↑	60	40	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥					
ne	5	10	15			80	20	0	↑	20	80	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥					
gö		10				40	60	0	↑	15	80	5	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥					
nül						15	85	0	↓	25	55	20	\	50	35	15	0	••					
de		10	25			40	60	0	↑	65	20	15	/	5	40	55	0	•••					
has						40	60	0	↓	10	90	0	\	45	25	30	0	•					
re	5	15	5			50	50	0	↓	70	30	0	/	15	35	35	15	•					
tol	20		5			15	85	0	↓	20	80	0	/	55	20	15	10	••	100	0	+		
sun	5	15				20	80	0	↓	45	50	5	/	20	35	40	5	•••					
														10	10	10	70	□					

Tablo 10'da görüldü ü gibi ilk okumada iirin be inci mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı sekizdir. Bu % 67'lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı yedidir. Yüzde olarak hesapladı ımızda bu % 58'lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i iki, ikincil vurgu benzerli i bir, üçüncül vurgu benzerli i iki, alt vurgu benzerli i bir olmak üzere toplam olarak altıdır. Bunun yüzdelik oranı ise % 67'dir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda ikincil ve üçüncül vurgular ö retmenle aynı hecelere yapılmaktadır. Ulama oranlarındaki ba arı % 100'dür.

Gelenekli yöntemeye göre yapılan çalı malar sonrasında, aynı mısradaki ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre artmaktadır. Artan tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 8 artarak % 75'e çıkmaktadır. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre artmaktadır. Artan tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 9 artarak % 67'ye çıkmaktadır. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i bir, ikincil vurgu benzerli i iki, alt vurgu benzerli i bir olmak üzere toplam olarak dördür. Vurgulama sayısı önceki okumaya göre azalmaktadır. Azalan vurgulama sayısı ikidir. Böylece % 23'lük bir azalmayla vurgulama oranı % 44'e dü mektedir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır.

Tablo 11’de görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin altıncı mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı altıdır. Bu % 50’lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı be tir. Yüzde olarak hesapladı mızda bu % 42’lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i bir, ikincil vurgu benzerli i bir, üçüncül vurgu benzerli i iki, alt vurgu benzerli i bir olmak üzere toplam olarak be tir. Bunun yüzdilik oranı ise % 45’tir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda, üçüncül vurgu ö retmenle aynı heceye yapılmaktadır. Ulama oranlarındaki ba arı % 100’dür.

Resimleme çalı maları sonrasında, aynı mısrada ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre artmaktadır. Artan tonlama sayısı ikidir. Böylece ba arı oranı % 17 artarak % 67’ye çıkmaktadır. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki ortak tonlama oranı aynı kalmaktadır. Vurgulama oranı fazlala maktadır. Fazlala an vurgu sayısı birdir. Yüzde olarak hesapladı mızda % 10’luk bir artı la vurgu oranı % 55’e çıkmaktadır. Mısranın bütününde üçüncül vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmekle birlikte, resimleme sonrasında oranda % 10’luk bir artı olmaktadır. Ulama oranlarındaki ba arı % 100’dür. Bütün bunlara göre do ru ezgi üretiminde geli meler sa landı ı tespit edilmi tir.

KARDE KAVGASINA B R N HAYET OLSUN (SON OKUMA)																							
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %					ULAMA ORANLARI %					
	Kontrol Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö rt. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait Vurgu	U. Var	U. Yok	Ö. A. U. O.	
							↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-
Kar		10					30	70	0	↓				15	85	0	0	••					
de	40	30	15				90	10	0	↑	90	10	0	\	85	15	0	0	•				
kav	30	25	20				100	90	0	↓	40	55	5	\	60	40	0	0	□				
ga		5					25	75	0	↑	30	60	10	\	0	15	65	20	•••				
sı			5				50	50	0	→	25	45	30	—	0	0	30	70	••				
na	20	10	40				85	15	0	↑	90	10	0	/	40	45	5	10	•				
bir		5	10				45	55	0	↓	15	85	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥				
ni							40	60	0	↓	35	65	0	\	35	10	30	25	••				
ha			10				40	55	5	↑	55	40	5	\	20	55	10	15	•				
ye		10					45	50	5	↓	55	35	10	—	25	20	35	20	•••				
tol	5						100	0	0	↓	30	65	0	/	20	10	25	45	□	95	5	+	
sun	5	5					15	85	0	↓	20	80	0	/	5	10	0	85	□				

Tablo 12’de görüldü ü gibi ilk okumada iirin altıncı mısrasındaki on iki hecenin tonlanması, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı yedidir. Bu % 58’lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı be tir. Yüzde olarak hesapladı mızda bu % 42’lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i bir, ikincil vurgu benzerli i bir, alt vurgu benzerli i iki olmak üzere toplam olarak dördür. Bunun yüzdelik oranı ise % 36’dır. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır Ulama oranlarındaki ba arı % 100’dür.

Gelenekli yöntemeye göre yapılan çalı malar sonrasında, ana ve ara tonlamalarda de i iklik olmamaktır. Vurgulamalarda artı görülmektedir. Artan vurgu sayısı ikidir. Böylece % 19 oranında bir artı la vurgulama oranı % 55’e çıkmaktadır. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulama oranlarındaki ba arı % 95’e dü mektedir.

MEMLEKET STER M (SON OKUMA)																							
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %				VURGU ORANLARI %				ULAMA ORANLARI %								
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait Vurgu	U. Var	U. Yok	Ö. Ait Ulama	
	D deney Grubu			Ö retmen			↑	↓	→	/	\	—	•	••	•••	□	+	-	+	-			
	Mem			10				95	5	0	↓				0	0	10	90	•				
le		10	50				100	0	0	↓	75	20	5	\	5	5	50	40	•••				
ke	50	25	25				65	35	0	↓	55	35	10	/	45	30	20	5	••	100	0	+	
tis	10	50	10				30	70	0	↓	25	70	5	—	10	50	15	25	□				
te	15	5					5	95	0	↓	45	55	0	/	15	5	0	80	□				
rim	25	10	5				35	65	0	↓	65	30	5	\	25	10	5	60	□				

Tablo 13'te görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin yedinci mısrasındaki altı hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı ikidir. Bu % 33'lük bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak olan ton sayısı ana tonlamalardaki gibidir. Vurgulamalarda alt vurgu benzerli i üçtür. Bunun yüzdelik oranı % 50'dir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda üçüncül vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmektedir. Ulama oranlarında % 100'lük bir ba arı görülmektedir.

Resimleme çalı maları sonrasında ana ton benzerli i fazlala maktadır. Fazlala an ton sayısı birdir. Böylece % 17'lik bir artı la oran % 50'ye çıkmaktadır. Ara tonlamalarda % 16'lık bir dü ü gözlenmekle birlikte "le" hecesindeki ton de erinde % 5'lik bir artı görülmektedir. Vurgulamalarda, üçüncül vurgu benzerli i bir, alt vurgu benzerli i iki olmak üzere vurgulanan hece sayısı toplam üçtür. Bu % 50'lik bir orana tekabül etmektedir. Vurguların yeri de i mekle birlikte oranda herhangi bir de i iklik olmamaktadır. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda, üçüncül vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmekle birlikte, "le" hecesinde % 20 oranında bir artı la oran % 50'ye çıkmaktadır. Bütün bu sonuçlara göre yedinci mısradaki do ru ezgi üretiminde geli meler sa landı ı tespit edilmi tir.

Tablo 14: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları

MEMLEKET STER M (LK OKUMA)																								
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %				ULAMA ORANLARI %							
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait Vurgu	U. Var	U. Yok	Ö. Ait Ulama		
	Kontrol Grubu			Ö retmen			↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-	
Mem	5	5					95	5	0	↓					0	5	5	90	•					
le	5	20	45				90	10	0	↓	80	20	0	\	5	20	35	40	•••					
ke	65	25	5				55	45	0	↓	75	20	5	/	65	25	5	5	••					
tis	5	45	35				25	75	0	↓	20	80	0	—	5	45	35	15	□	100	0	+		
te	10		5				15	85	0	↓	20	75	5	/	10	0	15	75	□					
rim	15	5	5				15	85	0	↓	40	60	0	\	15	5	0	75	□					

MEMLEKET STER M (SON OKUMA)																							
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %				ULAMA ORANLARI %						
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait Vurgu	U. Var	U. Yok	Ö. Ait Ulama	
	Kontrol Grubu			Ö retmen			↑	↓	→	/	\	—	•	••	•••	□	+	-	+	-			
Mem		5	15				100	0	0	↓				0	5	15	80	•					
le	5	30	45				95	0	5	↓	100	0	0	\	5	30	45	20	•••				
ke	60	35	5				55	40	5	↓	95	0	5	/	60	35	5	0	••	100	0	+	
tis	20	30	30				15	85	0	↓	55	40	5	—	20	30	30	20	□				
te	5						0	95	5	↓	15	85	0	/	5	0	0	95	□				
rim	10		5				15	85	0	↓	0	95	5	\	10	0	5	85	□				

Tablo 14'te görüldü ü gibi ilk okumada iirin yedinci mısrasındaki altı hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı üçtür. Bu % 50'lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı ikidir. Bu % 33'lük bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil, ikincil ve üçüncül vurgular ö retmenle farklı hecelere yapılmakla birlikte alt vurgularda ortak vurgulanan hece sayısı ikidir. Bu % 33'lük bir orana tekabül etmektedir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda üçüncül vurgu ö retmenle aynı heceye yapılmaktadır. Ulama oranlarında % 100'lük bir ba arı görülmektedir.

Gelenekli yönteme göre yapılan çalı malar sonrasında, ana ve ara tonlamalarda de i iklik olmamaktadır. Vurgulamalarda üçüncül vurgu bir, alt vurgu iki olmak üzere vurgulanan hece sayısı toplam üçtür. Böylece % 17'lik bir artı la ö retmenle ortak olarak vurgulanan hecelerin oranı % 50'ye çıkmaktadır. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda, ikincil ve üçüncül vurgular ö retmenle aynı hecelere yapılmaktadır. Ulama oranlarında bir de i iklik olmamaktadır. Bütün bu sonuçlara göre iirin yedinci mısrasındaki do ru ezgi üretiminde tonlamalarda de i iklik olmamakla beraber, vurgulamalarda geli meler tespit edilmi tir.

Tablo 15: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları

NE ZENGİN FAKİR, NE SEN BEN FARKI OLSUN. (LK OKUMA)																		
HECELER	MISRA VURGUSU %					TON ORANLARI %					VURGU ORANLARI %							
	Deney Grubu			Ö retmen		Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton		Ö retmene Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö retmene Ait Vurgu	
						↑	↓	→		/	\	—	•	••	•••	□		
Ne	10	35	10			95	5	0	↑				⊥	⊥	⊥	⊥	⊥	
zen	5	15	15			10	90	0	↓	50	50	0	\	90	10	0	0	•
gin		5	10			65	35	0	↓	30	55	15	\	10	90	0	0	••
fa						5	95	0	↓	10	90	0	/	15	85	0	0	••
kir	45	10	5			80	20	0	↑	70	15	15	/	85	15	0	0	•
ne	5	20	20			75	25	0	↑	15	85	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
sen	25	10	20			40	60	0	↓	45	55	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ben			15			45	55	0	↓	20	65	15	/	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
far						10	90	0	↓	40	55	5	\	75	25	0	0	••
kı			5			55	45	0	↓	40	45	15	/	25	75	0	0	•
ol	5					15	85	0	↓	30	70	0	\	90	10	0	0	••
sun	5	5				15	80	5	↓	35	65	0	/	10	90	0	0	•

NE ZENG N FAK R, NE SEN BEN FARKI OLSUN. (SON OKUMA)																			
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %						
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton			Ara Ton			Ö rt. Ait Ara Ton			Birincil V.
	Deney Grubu			Ö retmen			↑	↓	→	/	\	—	.	••	•••	□			
Ne	15	40	20				85	15	0	↑					⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
zen	5	10	30				10	90	0	↓	35	65	0	\	85	15	0	0	•
gin		5	5				20	80	0	↓	40	55	5	\	15	85	0	0	••
fa							10	85	5	↓	45	55	0	/	5	95	0	0	••
kir	55	20	5				90	10	0	↑	60	35	5	/	95	5	0	0	•
ne		10	5				50	50	0	↑	15	80	5	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
sen	10	5	10				30	70	0	↓	75	25	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ben		5					35	65	0	↓	35	55	10	/	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
far			10				0	100	0	↓	40	50	10	\	75	25	0	0	••
ki			10				35	65	0	↓	70	30	0	/	25	75	0	0	•
ol	5						15	80	5	↓	25	60	15	\	75	25	0	0	••
sun	10	5	5				15	80	5	↓	55	45	0	/	25	75	0	0	•

Tablo 15'te görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin sekizinci mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı ondur. Bu % 83'lük bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı altıdır. Yüzde olarak hesapladı mızda bu % 50'lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i iki, ikincil vurgu benzerli i iki, birincil ve ikincil vurgu benzerlikleri iki erden toplam dördtür. Bunun yüzdelik oranı ise % 50'dir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır.

Resimleme çalı maları sonrasında, aynı mısrada ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre artmaktadır. Artan tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 9 artarak % 92'ye çıkmaktadır. Ara tonlamalarda ortak tonlama sayısında artı görülmektedir. Artan tonlama sayısı ikidir. Böylece ba arı oranı % 17 artarak, % 67'ye çıkmaktadır. Vurgulama oranlarında de i iklik olmamakla birlikte "fa" ve "kir" hecelerinde % 10 artı görülmektedir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır.

Bütün bu sonuçlara göre sekizinci mısradaki do ru ezgi üretiminde geli meler tespit edilmektedir.

Tablo 16: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları

NE ZENG N FAK R, NE SEN BEN FARKI OLSUN. (LK OKUMA)																			
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %				Ö rt. Ait Vurgu		
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö rt. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.		Üçüncül V.	Alt V.
	Kontrol Grubu			Ö retmen			↑	↓	→		/	\	—		•	••		•••	□
Ne	5	15	5				90	10	0	↑					⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
zen		10	15				20	80	0	↓	55	40	5	\	75	25	0	0	•
gin	5		10				50	50	0	↓	20	65	15	\	25	75	0	0	••
fa		10	5				25	70	5	↓	45	55	0	/	10	90	0	0	••
kir	55	20	10				85	15	0	↑	70	20	10	/	90	10	0	0	•
ne	5		10				65	35	0	↑	10	90	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
sen	10	15	15				15	85	0	↓	90	10	0	\	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ben		10	25				65	35	0	↓	50	40	10	/	⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
far		10					5	95	0	↓	40	55	5	\	75	25	0	0	••
kı			5				40	60	0	↓	60	30	10	/	25	75	0	0	•
ol	15						30	65	5	↓	35	65	0	\	75	25	0	0	••
sun	5	10					45	50	5	↓	35	60	5	/	25	75	0	0	•

NE ZENG N FAK R, NE SEN BEN FARKI OLSUN. (SON OKUMA)																					
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %							
							Ana Ton			Ö retmene Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait Vurgu		
	Kontrol Grubu			Ö retmen	↑	↓	→	/	\		—	•	••							•••	□
Ne							95	5	0	↑							⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
zen			15				20	80	0	↓	60	35	5	\			85	15	0	0	•
gin		10					35	65	0	↓	35	55	10	\			15	85	0	0	••
fa			5				30	65	5	↓	65	35	0	/			0	100	0	0	••
kir	45	35	5				85	15	0	↑	70	30	0	/			100	0	0	0	•
ne	5	5	10				70	30	0	↑	0	100	0	\			⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
sen	10	15	20				15	75	10	↓	80	20	0	\			⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
ben	10	10	40				65	35	0	↓	70	25	5	/			⊥	⊥	⊥	⊥	⊥
far	5	15	5				0	100	0	↓	40	55	5	\			70	30	0	0	••
kı	20						25	70	5	↓	65	35	0	/			30	70	0	0	•
ol							15	85	0	↓	15	80	5	\			75	25	0	0	••
sun	5	10					20	75	5	↓	40	55	5	/			25	75	0	0	•

Tablo 16’da görüldü ü gibi ilk okumada iirin sekizinci mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı ondur. Bu % 83’lük bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı yedidir. Yüzde olarak hesapladı ımızda bu % 58’lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i iki, ikincil vurgu benzerli i iki, birincil ve ikincil vurgu benzerlikleri iki erden toplam dördtür. Bunun yüzdelik oranı ise % 50’dir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır.

Gelenekli yönteme göre yapılan çalı malar sonrasında, aynı mısradaki ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre artmaktadır. Artan tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 9 artarak % 92’ye çıkmaktadır. Ara tonlamalarda, ba arı oranı % 9’luk bir artı la % 67’ye çıkmaktadır. Vurgulama oranlarında de i iklik görülmemektedir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Bütün bu sonuçlara göre sekizinci mısradaki do ru ezgi üretiminde geli meler tespit edilmektedir.

Tablo 17: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Kı günü herkesin evi barkı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları

Kİ GÜNÜ HERKES N EV BARKI OLSUN (LK OKUMA)																							
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %					ULAMA ORANLARI %				
	Deney Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait V.	U. Var	U. Yok	Ö.A. U.O.	
	↑	↓	→	↑	↓	→	↑	↓	→	/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-	
Kı	25	35	30				60	35	5	↓					⊥	⊥	⊥	⊥	⊥				
gü	10	20	15				5	95	0	↓	35	65	0	\	65	35	0	0	••				
nü	5	10	10				55	45	0	↑	40	45	15	—	35	65	0	0	•				
her	10		25				55	45	0	↑	65	35	0	\	35	40	20	5	•				
ke		5	15				25	70	5	↓	60	40	0	\	25	30	40	5	•••				
si	5	15	5				80	20	0	↑	35	55	10	/	40	25	35	0	••	20	80	+	
ne							60	30	10	↓	15	85	0	/	20	65	0	15	□				
vi							55	45	0	↓	55	30	15	\	60	20	5	15	□				
bar							10	90	0	↓	35	60	5	/	30	70	0	0	••				
kı	5	10					35	65	0	↓	65	35	0	/	70	30	0	0	•				
ol	15						15	85	0	↓	35	85	0	\	65	35	0	0	•				
sun	25	5					10	85	5	↓	45	55	0	/	35	65	0	0	••				

KI GÜNÜ HERKES NEV BARKI OLSUN (SON OKUMA)																							
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %					ULAMA ORANLARI %					
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait V.	U. Var	U. Yok	Ö .A. U. O	
	Deney Grubu			Ö retmen			↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-
Kı	40	20	15				65	35	0	↓					⊥	⊥	⊥	⊥	⊥				
gü	5	25	15				15	85	0	↓	35	65	0	\	50	50	0	0	••				
nü	15	15	15				65	35	0	↑	45	45	10	—	50	50	0	0	•				
her	5	20	35				40	60	0	↑	70	25	5	\	50	35	15	0	•				
ke	5		10				20	80	0	↓	30	65	5	\	15	50	35	0	•••				
si	5	5					65	35	0	↑	40	60	0	/	30	15	50	5	••	20	80	+	
ne			10				50	50	0	↓	20	75	5	/	40	40	0	20	□				
vi		5					50	50	0	↓	60	30	10	\	45	40	0	15	□				
bar							10	90	0	↓	45	45	10	/	50	50	0	0	••				
kı							55	45	0	↓	65	30	5	/	50	50	0	0	•				
ol	5	5					20	80	0	↓	25	75	0	\	80	20	0	0	•				
sun	20	5					20	80	0	↓	40	55	5	/	20	80	0	0	••				

Tablo 17’de görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin dokuzuncu mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı dokuzdur. Bu % 75’lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı üçtür. Yüzde olarak hesapladı ımızda bu % 25’lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i iki, ikincil vurgu benzerli i iki, üçüncül vurgu benzerli i bir toplam be tir. Bunun yüzdeler oranı ise % 45’tir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda üçüncül vurgu ö retmenle aynı heceye yapılmaktadır. Ulama oranı % 20’dir.

Resimleme çalı maları sonrasında, aynı mısrada ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre azalmakla birlikte “ne”, “vi” hecelerinde alçalan ve yükselen ton oranları e it da ılmakta ve “nü”, “ke” hecelerinde % 10’luk bir artı olmaktadır. Ara tonlamalarda ortak tonlanan hece sayısında artı görülmektedir. Artan tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 33’e çıkmaktadır. Vurgulama oranlarında azalma görülmekle birlikte “gü”, “nü”, “bar”, “kı” hecelerinde birincil ve ikincil vurgulamalarda oran e it da ılmaktadır. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulama oranında bir de i iklik olmamaktadır. Bütün bu sonuçlara göre dokuzuncu mısradaki do ru ezgi üretiminde geli meler tespit edilmektedir.

Tablo 18: Kontrol grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Kı günü herkesin evi barkı olsun.” mısrasındaki vurgu ve ton oranları

Kİ GÜNÜ HERKES N EV BARKI OLSUN (LK OKUMA)																							
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %					ULAMA ORANLARI %				
	Kontrol Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö retme ne Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait V.	U. Var	U. Yok	Ö.A. U.O.	
	↑	↓	→	↑	↓	→	↑	↓	→	/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-	
Kı	30	20	30				50	50	0	↓					⊥	⊥	⊥	⊥	⊥				
gü	15	20	25				30	65	5	↓	45	55	0	\	70	30	0	0	••				
nü	5	5	15				50	50	0	↑	30	70	0	—	30	70	0	0	•				
her	5	10	10				75	25	0	↑	70	30	0	\	50	25	25	0	•				
ke	10		5				25	75	0	↓	35	60	5	\	25	50	20	5	•••				
si		20	10				60	40	0	↑	55	35	10	/	25	25	50	0	••	5	95		-
ne	10	10					65	20	15	↓	30	70	0	/	40	55	0	5	□				
vi	5		5				70	30	0	↓	35	60	5	\	55	40	5	0	□				
bar							10	90	0	↓	30	70	0	/	40	60	0	0	••				
kı							40	60	0	↓	55	30	15	/	60	40	0	0	•				
ol	10	5					5	95	0	↓	30	70	0	\	85	15	0	0	•				
sun	10	10					25	75	0	↓	10	90	0	/	15	85	0	0	••				

KI GÜNÜ HERKES N EV BARKI OLSUN (SON OKUMA)																											
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %					ULAMA ORANLARI %								
	Kontrol Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö retme ne Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait V.	U. Var	U. Yok	Ö.A. U.O.					
							↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-				
Kı	65	25	10				60	35	5	↓				⊥	⊥	⊥	⊥	⊥									
gü	10	30	10				90	0	10	↓		15	80	5	\				80	20	0	0	••				
nü		10	20				40	60	0	↑		45	50	5	—				20	80	0	0	•				
her		10	20				65	35	0	↑		70	30	0	\				25	55	20	0	•				
ke			15				10	90	0	↓		35	60	5	\				5	30	65	0	•••				
si	25	25	20				85	15	0	↑		30	70	0	/				70	15	15	0	••				
ne							50	50	0	↓		10	90	0	/				25	65	0	10	□	10	90		-
vi			5				60	40	0	↓		55	45	0	\				65	25	0	10	□				
bar							20	75	5	↓		40	55	5	/				40	60	0	0	••				
kı							25	75	0	↓		65	25	10	/				60	40	0	0	•				
ol							10	90	0	↓		5	90	5	\				95	5	0	0	•				
sun							10	90	0	↓		15	80	5	/				5	95	0	0	••				

Tablo 18'de görüldü ü gibi ilk okumada iirin dokuzuncu mısrasındaki on iki hecenin tonlanması, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı sekizdir. Bu % 67'lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında toplam on iki tondan ö retmen ile ortak olan ton sayısı altıdır. Yüzde olarak hesapladığımızda bu % 50'lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i üç, ikincil vurgu benzerli i iki olmak üzere toplam be tirdir. Bunun yüzdeler oranı ise % 45'tir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda üçüncül vurgu ö retmenle aynı heceye yapılmaktadır. Ö retmenle ortak ulama oranı % 5'tir.

Gelenekli yöntemle göre yapılan çalı malar sonrasında, aynı mısradaki ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre azalmaktadır. Azalan tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 67'den % 58'e düşmektedir. Ara tonlamalarda ortak tonlamada azalma görülmektedir. Azalan tonlama sayısı ikidir. Böylece ba arı oranı % 17 azalarak % 33'e düşmektedir. Vurgulamalarda herhangi bir de i iklik görülmemektedir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulama oranında artı görülmektedir. Artı la birlikte ulama benzerli i % 10'a çıkmaktadır.

Tablo 19: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Memleket isterim.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları

MEMLEKET İSTERİM (LK OKUMA)																											
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %				ULAMA ORANLARI %										
	Deney Grubu			Ö retmen			Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait V.	U. Var	U. Yok	Ö. Ait Ulama					
							↑	↓	→		/	\	—					•	••	•••	□			+	-		
Mem		10	10				95	5	0	↓									0	10	10	80	•				
le	5	25	35				90	10	0	↓	75	20	5	—					5	30	35	30	••				
ke	30	50	15				60	40	0	↓	55	45	0	/					30	45	20	5	•••				
tis	20	15	35				30	65	5	↓	30	70	0	/					20	15	30	35	□	100	0	+	
te			5				10	90	0	↓	15	85	0	\					0	0	5	95	□				
rim	45						40	60	0	↑	40	55	5	\					45	0	0	55	□				

MEMLEKET STER M (SON OKUMA)																										
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %						VURGU ORANLARI %				ULAMA ORANLARI %									
							Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö. Ait V.	U. Var	U. Yok	Ö. Ait Ulama				
	Deney Grubu		Ö retmen				↑	↓	→		/	\	—										•	••	•••	□
Mem							100	0	0	↓								0	0	0	100	•				
le		15	60				95	5	0	↓	90	10	0	—				0	5	60	35	••				
ke	50	25	10				60	40	0	↓	60	25	15	/				35	30	20	15	•••	100	0	+	
tis	25	40	20				25	75	0	↓	35	55	10	/				25	45	15	15	□				
te	5	10	5				15	85	0	↓	30	70	0	\				15	10	0	75	□				
rim	20	10	5				30	70	0	↑	40	60	0	\				25	10	5	60	□				

Tablo 19’da görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin onuncu mısrasındaki altı hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı ikidir. Bu % 33’lük bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak olan ton sayısı üçtür. Bu % 50’lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda kelimelerin kendi içindeki birincil, ikincil, üçüncül vurgu benzerli i görülmemekle birlikte alt vurgularda % 50’lik bir benzerlik görülmektedir. Mısranın bütününde vurgulamalarda ikincil ve üçüncül vurgular ö retmenle aynı hecelere tekabül etmektedir. Ulama oranlarında % 100’lük bir ba arı görülmektedir.

Resimleme çalı maları sonrasında ana ve ara tonlamalarda bir de i iklik olmamı tır. Vurgulamalarda azalma görülmekle birlikte “rim” hecesinde % 5’lik bir artı olmaktadır. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı heceye vurgu yapılmaktadır. Ulama oranı aynı kalmaktadır.

Tablo 20’te görüldü ü gibi ilk okumada iirin onuncu mısrasındaki altı hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı ikidir. Bu % 33’lük bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı üçtür. Bu % 50’lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda kelimelerin kendi içindeki birincil, ikincil, üçüncül vurgu benzerli i görülmemekle birlikte alt vurgularda % 50’lik bir benzerlik görülmektedir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulama oranlarında % 100’lük bir ba arı görülmektedir.

Gelenekli yönteme göre yapılan çalı malar sonrasında, ana ve ara tonlamalarda de i iklik olmamaktadır. Vurgulanan hece sayısında azalmalar görülmektedir. Azalan hece sayısı birdir. Böylece % 17’lik bir azalmayla ö retmenle ortak olarak vurgulanan hecelerin oranı % 33’e dü mektedir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulama oranlarında bir de i iklik olmamaktadır.

Tablo 21: Deney grubu ö rencilerinin ve ö retmenin “Ya amak, sevmek gibi gönülden olsun.” mısrasındaki kelime ve mısra vurgusu ile ton oranları

YA AMAK, SEVMEK G B GÖNÜLDEN OLSUN (LK OKUMA)																						
HECELER	MISRA VURGUSU %					TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %					ULAMA ORANLARI %				
	Deney Grubu			Ö retmen		Ana Ton			Ö.Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö rt. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait V.	U. Var	U. Yok	Ö. Ait U. O.	
						↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-
Ya						75	20	5	↓					10	10	80	0	••				
a			5			85	15	0	↓	55	35	10	/	20	70	10	0	•••				
mak	15	20	10			85	15	0	↑	45	50	5	/	70	20	10	0	•				
sev	10	15	5			35	65	0	↓	30	70	0	\	30	70	0	0	••				
mek	30	25	20			95	5	0	↑	85	15	0	/	70	30	0	0	•				
gi	10	15	25			25	75	0	↓	20	75	5	\	65	35	0	0	••				
bi		10	15			30	70	0	↓	60	25	15	/	35	65	0	0	•				
gö						25	75	0	↓	40	55	5	\	10	25	30	35	•				
nül	5					65	35	0	↓	65	20	15	—	5	15	35	45	•••				
de		10	5			50	45	5	↓	65	25	10	/	45	30	20	5	••				
nol	5		5			15	85	0	↓	5	90	5	\	5	25	15	55	□	100	0	+	
sun	25	5	10			60	40	0	↓	60	30	10	/	35	5	0	60	□				

YA AMAK, SEVMEK G B GÖNÜLDEN OLSUN (SON OKUMA)																								
HECELER	MISRA VURGUSU %						TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %					ULAMA ORANLARI %					
							Ana Ton			Ö rt. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncül V.	Alt V.	Ö rt. Ait Vurgu	U. Var	U. Yok	Ö. Ait U. O.		
	Deney Grubu			Ö retmen			↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-	
Ya	5						60	35	5	↓					5	5	90	0	••					
a			5				70	30	0	↓	60	30	10	/	5	90	5	0	•••					
mak	25	20	20				80	20	0	↑	70	30	0	/	90	5	5	0	•					
sev	10	15	20				15	80	5	↓	40	55	5	\	35	65	0	0	••					
mek	10	35	30				80	15	5	↑	90	10	0	/	65	35	0	0	•					
gi	10	25					5	95	0	↓	45	55	0	\	95	5	0	0	••					
bi			5				45	50	5	↓	30	55	15	/	5	95	0	0	•					
gö			5				30	65	5	↓	40	55	5	\	40	0	15	45	•					
nül							45	55	0	↓	35	30	35	—	0	25	20	55	•••					
de		5	5				55	45	0	↓	75	20	5	/	20	25	45	10	••					
nol	5		5				15	85	0	↓	35	55	10	\	5	40	20	35	□	100	0	+		
sun	35		5				65	35	0	↓	40	50	10	/	35	10	0	55	□					

Tablo 21’de görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin on birinci mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı yedidir. Bu % 58’lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak olan ton sayısı dokuzdur. Bu % 75’lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i iki, ikincil vurgu benzerli i bir, alt vurgu benzerli i iki olmak üzere toplam be tir. Bu % 42’lik bir orana tekabül etmektedir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda birincil vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmektedir. Ulama oranlarında % 100’lük bir ba arı görülmektedir.

Resimleme çalı maları sonrasında, aynı mısradaki ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre artmış tır. Artan tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 9 artarak % 67’ye çıkmış tır. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki ortak tonlama oranında azalma görülmekle birlikte, “ya” ve “se” hecelerinde % 5 oranında artış görülmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i iki, ikincil vurgu benzerli i bir, alt vurgu benzerli i bir olmak üzere toplamda dördtür. Bu % 33’lük bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda azalmalar görülmekle beraber “mak” hecesindeki vurgu oranında % 20’lik bir artış olmaktadır. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı heceye vurgu yapılmaktadır. Ulama oranı aynı kalmaktadır. Bütün bu sonuçlara göre on birinci mısradaki do ru ezgi üretiminde ba arı artışını tespit edilmektedir.

YA AMAK, SEVMEK G B GÖNÜLDEN OLSUN (SON OKUMA)																							
HECELER	MISRA VURGUSU %					TON ORANLARI %							VURGU ORANLARI %					ULAMA ORANLARI %					
						Ana Ton			Ö. Ait Ana Ton	Ara Ton			Ö. Ait Ara Ton	Birincil V.	kincil V.	Üçüncü 1 V.	Alt V.	Ö. Ait Vurgu	U. Var	U. Yok	Ö. Ait U.		
	Kontrol Grubu		Ö retmen			↑	↓	→		/	\	—		•	••	•••	□		+	-	+	-	
Ya						80	15	5	↓					25	70	5	0	••					
a		10	10			55	45	0	↓	70	25	5	/	25	70	5	0	•••					
mak	40	15	10			100	0	0	↑	55	40	5	/	75	20	5	0	•					
sev	10	15	20			40	60	5	↓	35	60	5	\	25	75	0	0	••					
mek	35	25	20			95	5	0	↑	90	0	10	/	75	25	0	0	•					
gi	5	5	20			5	90	5	↓	15	85	0	\	95	5	0	0	••					
bi		5	5			25	75	0	↓	25	70	5	/	5	95	0	0	•					
gö						45	50	5	↓	35	60	5	\	20	20	10	50	•					
nül						35	65	0	↓	60	25	15	—	5	15	20	60	•••					
de			5			45	55	0	↓	85	10	5	/	15	50	25	10	••					
nol						100	0	0	↓	10	85	5	\	0	10	45	45	□	100	0	+		
sun	10	25	10			55	45	0	↓	65	35	0	/	60	5	0	35	□					

Tablo 22’de görüldü ü gibi ilk okumada iirin on birinci mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı ondur. Bu % 83’lük bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak olan ton sayısı yedidir. Bu % 58’lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i iki, ikincil vurgu benzerli i bir, üçüncül vurgu bir, alt vurgu benzerli i iki olmak üzere toplamda altıdır. Bu % 50’lik bir orana tekabül etmektedir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda birincil ve üçüncül vurgular ö retmenle aynı hecelere yapılmı tır. Ö retmenle ortak olan ulama oranlarında % 100’lük bir ba arı görülmektedir.

Gelenekli yönteme göre yapılan çalı malar sonrasında, aynı mısradaki ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre azalmaktadır. Azalan tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 8 azalarak % 75’e dü mektedir. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki ortak tonlama sayısı fazlala maktadır. Fazlala an tonlama sayısı ikidir. Böylece ba arı oranı % 17 artarak % 75’e çıkmaktadır. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i iki, ikincil vurgu benzerli i üç olmak üzere toplamda be tir. Bu % 42’lik bir orana tekabül etmektedir. İlk okumaya oranla vurgulamalarda % 16’lık bir dü ü görülmektedir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulama oranı aynı kalmaktadır.

Tablo 23'te görüldü ü gibi resimleme öncesinde iirin on ikinci mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı altıdır. Bu % 50'lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak olan ton sayısı üçtür. Bu % 25'lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i iki, ikincil vurgu benzerli i bir, üçüncül vurgu benzerli i bir, alt vurgu benzerli i iki olmak üzere toplamda altıdır. Bu % 55'lik bir orana tekabül etmektedir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulamalarda “yet”, “öl” hecelerinin do ru ulanma oranında % 95'lik , “den”, “ol” hecelerinin do ru ulanma oranında % 100'lük bir ba arı tespit edilmektedir. nceltme i aretini do ru okuyan ö renci tespit edilmemi tir.

Resimleme çalı maları sonrasında, aynı mısradaki ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre artmaktadır. Artan tonlama sayısı üçtür. Böylece ba arı oranı % 25 artarak % 75'e çıkmaktadır. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki ortak tonlama oranında fazlala ma görülmektedir. Fazlala an tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 8 artarak % 33'e çıkmaktadır. Vurgulama oranları aynı kalmaktadır. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı heceye vurgu yapılmaktadır. Ulama oranları ve inceltme i aretini do ru okuyan ö renci oranı aynı kalmaktadır. Bütün bu sonuçlara göre on ikinci mısradaki do ru ezgi üretiminde geli meler tespit edilmektedir.

Tablo 24’de görüldü ü gibi ilk okumada iirin on ikinci mısrasındaki on iki hecenin tonlanmasında, ö retmen ile ortak tonlanan hece sayısı sekizdir. Bu % 67’lik bir orana tekabül etmektedir. Aynı mısranın ara tonlamalarında ö retmen ile ortak olan ton sayısı ikidir. Bu % 17’lik bir orana tekabül etmektedir. Vurgulamalarda birincil vurgu benzerli i bir, üçüncül vurgu benzerli i iki, alt vurgu benzerli i iki olmak üzere toplamda be tir. Bu % 45’lik bir orana tekabül etmektedir. Mısranın bütünündeki vurgulamalarda üçüncül vurgu ö retmenle aynı heceye tekabül etmektedir. Ulama oranlarında “yet”, “öl” ve “den”, “ol” hecelerinin do ru ulanma oranında % 100’lük bir ba arı görülmektedir. nceltme i aretinin do ru okunma oranı % 10’dur.

Gelenekli yöntemle göre yapılan çalı malar sonrasında, aynı mısradaki ortak tonlama sayısı önceki okumaya göre azalmaktadır. Azalan tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 9 azalarak % 58’e dü mektedir. Ara tonlamalarda ö retmen ile ö renciler arasındaki ortak tonlama oranında fazlala ma görülmektedir. Fazlala an tonlama sayısı birdir. Böylece ba arı oranı % 8 artarak % 25’e çıkmaktadır. Vurgulama oranlarında % 10’ luk bir fazlala mayla oran % 55’ e yükselmektedir. Mısranın bütününde vurguların yeri de i mekle birlikte ö retmenle aynı hecelere vurgu yapılmaktadır. Ulama oranlarında ve inceltme i aretinin do ru okunma oranında de i iklik olmamaktadır. Bütün bu sonuçlara göre on ikinci mısradaki do ru ezgi üretiminde geli meler tespit edilmi tir.

Ö rencilerin Resimleme Çalışmalarındaki Gösteren – Gösterilen İntilerine Dair Bulgular

RES M 1

Resim 1’de görüldü ü gibi, ye il ve mavi renkler a ırlıkta kullanılmı olup ö renci iirde vurguyu ye il ve mavi kelimelerine yapmaktadır. Resimde çiçekler ku lara göre daha fazla ve özenli bir ekilde çizilmi tir, bu durumla do ru orantılı olarak ö renci çiçek kelimesine vurgu yapmaktadır. Ö renci, gösterenlerle gösterilenler arasında anlamlı bir ilinti kurmu tur.

RES M 2

Resim 2’de görüldü ü gibi, ö renci karde lerin kavga edip barı tıklarını anlatan bir resim yapmakla birlikte iirde kavga ve karde kelimelerine vurgu yapmaktadır. Ö renci, gösterenlerle gösterilenler arasında anlamlı bir ilinti kurmu tur.

RES M 3

Resim 3'te görüldü ü gibi ö renci zengin ve fakir iki insan çizmekte, iirde de bu kelimelere vurgu yapmaktadır. Aynı durum "ku " kelimesi için de geçerlidir. Ö renci ku resmi çizmekte ve bu kelimeye vurgu yapmaktadır. Resminde tarlayı çizen ö renci yine bu kelimeye vurgu yapmaktadır. Ö renci iirde "kavga" kelimesine vurgu yapmakta ve resminde kavga eden insanları çizmektedir. Ö renci resimde a acın dallarını abartılı bir ekilde belirginle tirerek çizmekte ve iirde "dal" kelimesine vurgu yapmaktadır.

RES M 4

Resim 4'te görüldü ü gibi, ö renci ku ve çiçek resimleri çizmi ve bu kelimelere vurgu yapmı tır. Ayrıca iirde "hasret, sevmek, gönül" kelimelerine vurgu

yapılmakta resimde de görüldü ü gibi ö renci kavu an iki sevgiliyi resmetmektedir. Ö renci, gösterenlerle gösterilenler arasında anlamlı bir ilinti kurmu tur.

RES M 5

Resim 5'te görüldü ü gibi, ö renci resimde a layan bir insan çizmi ve iirde "dert" kelimesini vurgulamı tur. Ö renci çizdi i evi dikkat çekici renklerle boyamakta ve iirde "ev" kelimesini vurgulamaktadır.

RES M 6

Resim 6'da görüldü ü gibi, ö renci "gök" kelimesine vurgu yapmaktadır. Aynı ö renci, ailesi tarafından özgür bırakılmamaktadır, bu duygusunu ku ları kafesin içinde yaparak ve iirde "mavi" ve "gök" kelimelerine vurgu yaparak aktarmaktadır. Resimde "zengin, fakir" kelimelerine vurgu yapılmakta ve resimde zengin, fakir insanlar bir arada çizilmektedir. Ö renci, ev çizerken birden fazla ev çizmekte vurguyu da "herkes" kelimesine yapmaktadır. "Tarla" kelimesini vurgulamakta ve

aynı kelimeye çizdi i resimde önemli bir yer ayırmaktadır. Ö renci gösterenlerle gösterilenler arasında anlamlı bir ilinti kurmu tur.

RES M 7

Resim 7’de görüldü ü gibi, resimde a ırlıklı olarak sarı renk kullanılmı ve resmi çizen ö renci “sarı” kelimesine vurgu yapmı tır. Resimde hiç çiçek çizmemi olan ö renci iirde “çiçek” kelimesine vurgu yapmamı tır. Ku resmi çizdi i için “ku ” kelimesine vurgu yapmı tır. Ö renci birden fazla ev çizmekte ve “herkes” kelimesine vurgu yapmaktadır. Ö renci, gösterenlerle gösterilenler arasında anlamlı bir ilinti kurmu tur.

RES M 8

Resim 8’de görüldü ü gibi, ö renci birden fazla ev çizmi ve iirde “herkes” kelimesine vurgu yapmı tır. E itlik ve payla ma duygusunu resimde ve iirde yansıtmı tır. Bu durumda ö rencinin gösterenlerle gösterilenler arasında anlamlı bir ilinti kurdu unu söyleyebiliriz.

RES M 9

Resim 9’da görüldü ü gibi, ö renci kar ıtılıkları anlatmaktadır, iirin sekizinci mısrasındaki “ne...ne” ba laçlarına vurgu yapmaktadır. iirde “kı ” kelimesine vurgu yapılmakta resimde de kı ayına ait vurgulamalar yapılmaktadır.

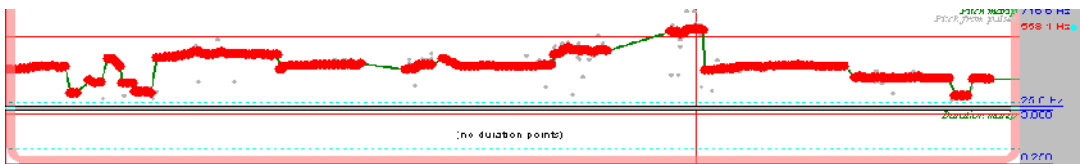
RES M 10

Resim 10'da görüldü ü gibi, ö renci bir tek ev çizmekte ve vurguyu da do ru orantılı olarak “ Olursa bir ikâyet ölümden olsun.” mısrasında geçen, “tek, sadece” anlamına gelen “bir” kelimesine yapmaktadır. Ö renci iirin sekizinci dizesinde “fakir” kelimesini vurgulamakta, resimde de fakir bir insan çizmektedir. Ö renci, gösterenlerle gösterilenler arasında anlamlı bir ilinti kurmu tur.

RES M 11

Resim 11'de görüldü ü gibi, ö renci ölüm temasına vurgu yapmakta iirde de “ölüm” kelimesini vurgulu okumaktadır.

O LUR SA B R KÂ YET Ö LÜM DEN OL SUN.

V. BÖLÜM

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde, ara tırmada ula ılan bulgular do rultusunda, sonuçlar ve öneriler sunulmu tur.

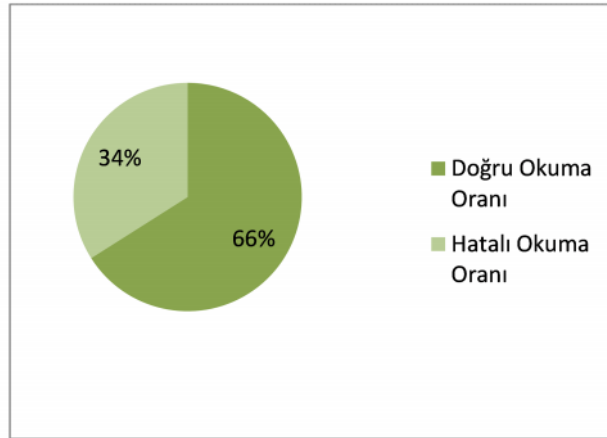
5.1. SONUÇLAR

Resimleme çalı malarıyla duygu e itimi verilen ö rencilerin, duygu e itimi almayan ö rencilere oranla, kelime-anlam ve öbek-anlam ili kisini sesli okuma esnasında, dilin parçalar üstü birimlerinden vurgu ve tonlarla do ru ve yeterince yansıtıp yansıtamadıklarını tespit etmek amacıyla yapılan çalı mada, a a ıdaki sonuçlara ula ılmı tır:

Deney ve kontrol gruplarına ait ilk ve son okumada üretilen ana, ara ton ve vurgu oranlarına ait sonuçlar a a ıdaki grafiklerde sunulmu tur:

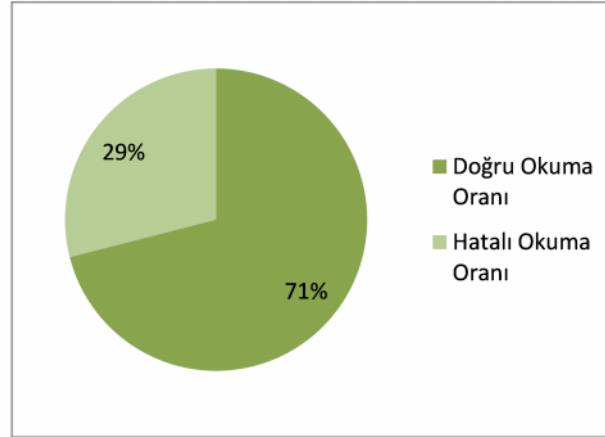
1. Grafik 1

Deney Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Ana Ton Oranları

Grafik 2

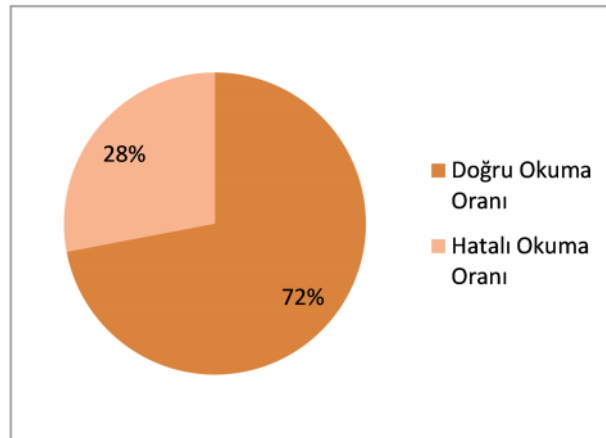
Kontrol Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Ana Ton Oranları

Grafik 1 ve 2’de görüldü ü gibi ilk okumada, deney grubu ö rencilerinin do ru ana ton oranı % 66 iken, kontrol grubununki % 71’dir. Deney grubunun toplam hatalı ton oranı % 34, kontrol grubununki % 29’dur. Her iki grubun da do ruluk oranları, hata oranlarından daha yüksektir. Bu durumda, deney ve kontrol grubu ö rencilerinin sesli okumada, kelime-anlam ve öbek-anlam ili kisi çerçevesinde, parçalarüstü birimlerden biri olan ana tonları yerinde ve do ru olarak kullanma becerilerinin, yüksek oldu u tespit edilmi tir.

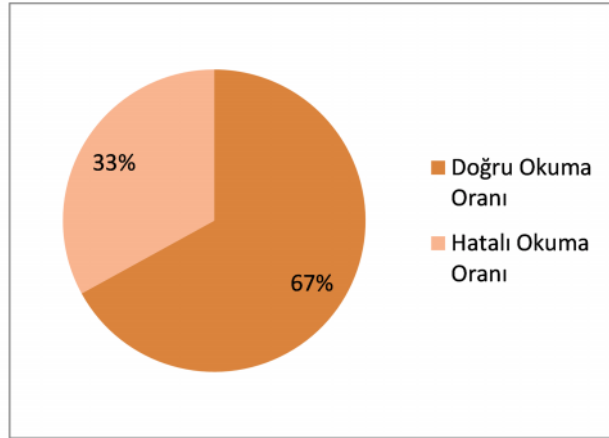
2. Grafik 3

Deney Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Ana Ton Oranları

Grafik 4

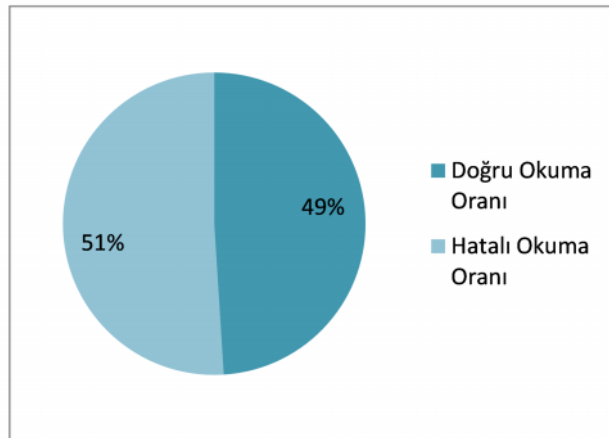
Kontrol Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Ana Ton Oranları

Grafik 3 v 4'te görüldü ü gibi son okumada, deney grubu ö rencilerinin do ru ana ton oranı % 72'ye yükselirken, kontrol grubununki % 67'ye dü mektedir. Deney grubunun toplam hatalı ton oranı % 28, kontrol grubununki % 33'tür. Deney grubunun do ruluk oranında % 6'lık bir artı görölürken, kontrol grubunda % 4'lük bir dü ü görölmektedir. Bu durumda, iir resimlemelerinin, deney grubu ö rencilerinin duygu ve dü ünçe dünyalarını olgunla tırarak, do ru ezgi üretimlerine katkı sa ladı ı tespit edilmi tir.

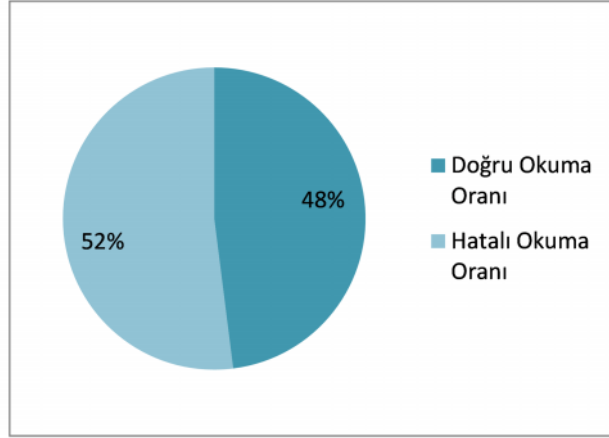
3. Grafik 5

Deney Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Ara Ton Oranları

Grafik 6

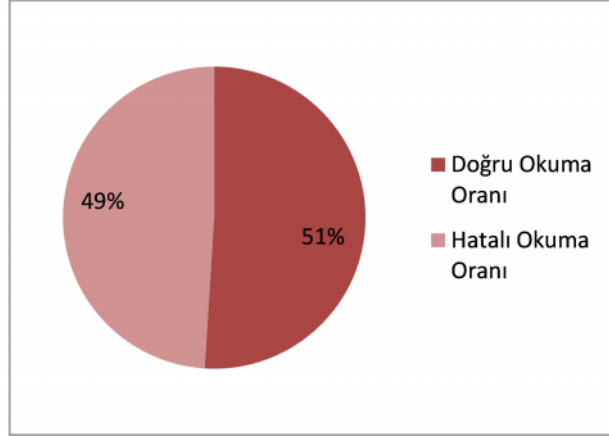
Kontrol Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Ara Ton Oranları

Grafik 5 ve 6'da görüldü ü gibi ilk okumada, deney grubu öğrencilerinin doğru ara ton oranı % 49 iken, kontrol grubununki % 48' dir. Deney grubunun toplam hatalı ton oranı % 51, kontrol grubununki % 52'dir. Her iki grubun da doğruluk oranları, hata oranlarından daha düşüktür. Bu durumda, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sesli okumada, kelime-anlam ve öbek-anlam ilişkisi çerçevesinde, parçalarüstü birimlerden biri olan ara tonları yerinde ve doğru olarak kullanma becerilerinin, istenilen düzeyde olmadığını tespit edilmiştir.

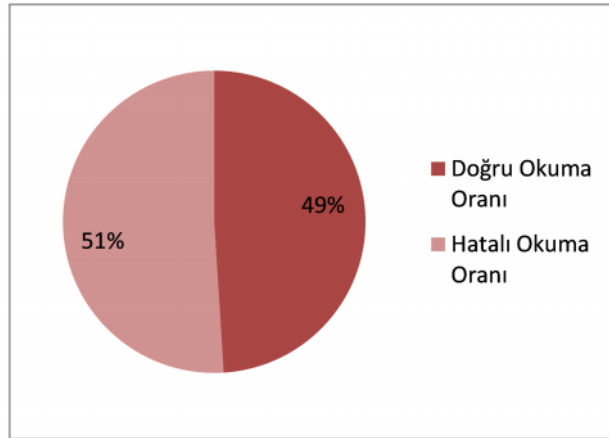
4. Grafik 7

Deney Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Ara Ton Oranları

Grafik 8

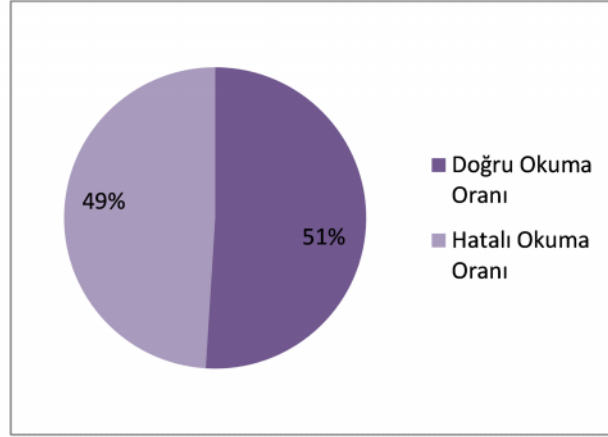
Kontrol Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Ara Ton Oranları

Grafik 7 ve 8'de görüldü ü gibi son okumada, deney grubu ö rencilerinin do ru ara ton oranı % 51'e, kontrol grubununki % 49'a yükselmektedir. Böylece, iir resimlemelerinin, deney grubu ö rencilerinin duygu ve dü ünçe dünyalarını olgunla tırarak, do ru ezgi üretimlerine katkı sa ladı ı tespit edilmi tir.

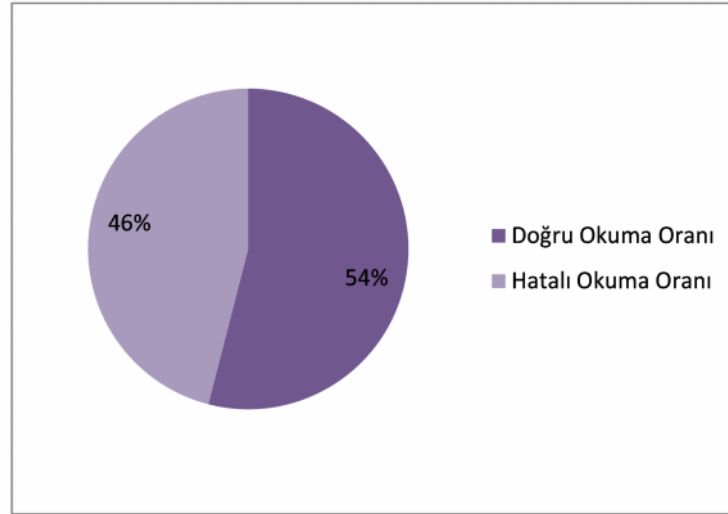
5. Grafik 9

Deney Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Vurgu Oranları

Grafik 10

Kontrol Grubuna Ait İlk Okumada Üretilen Vurgu Oranları

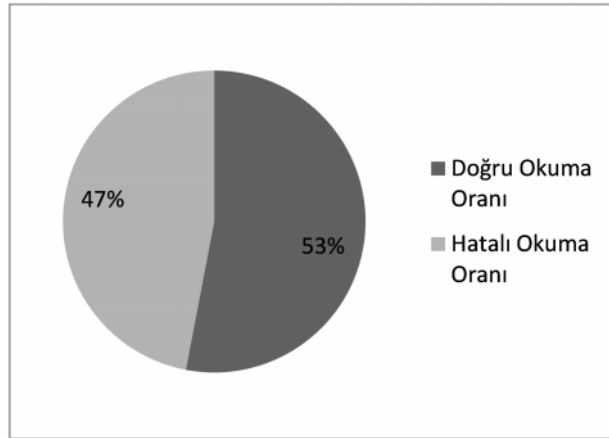

Grafik 9 ve 10'da görüldü ü gibi ilk okumada, deney grubu ö rencilerinin do ru vurgu oranı % 51 iken, kontrol grubununki % 54'tür. Deney grubunun toplam hatalı vurgu oranı % 49, kontrol grubununki % 46'dır. Her iki grubun da do ruluk oranları, hata oranlarından daha yüksektir. Bu durumda, deney ve kontrol grubu ö rencilerinin sesli okumada, kelime-

anlam ve öbek-anlam ili kisi çerçevesinde, parçalarıüstü birimlerden biri olan vurguları yerinde ve do ru olarak kullanma becerilerinin, istenilen düzeyde olmasa da yüksek oldu u tespit edilmi tir.

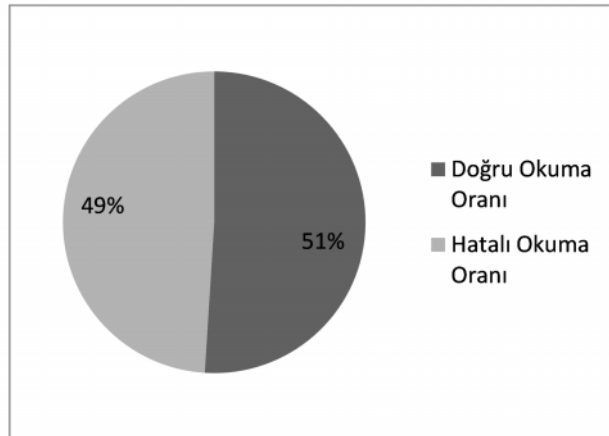
Grafik 11

Deney Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Vurgu Oranları

Grafik 12

Kontrol Grubuna Ait Son Okumada Üretilen Vurgu Oranları

Grafik 11 ve 12’de görüldü ü gibi son okumada, deney grubu öğrencilerinin vurgu oranlarında artış görülürken, kontrol grubu öğrencilerinde azalmalar görülmektedir. Bu durumda, diğer resimlemelerinin,

deney grubu ö rencilerinin duygu ve dü ünçe dünyalarını olgunla tırarak, do ru ezgi üretimlerine katkı sa ladı ı tespit edilmi tir.

5.2. ÖNER LER

Ara tırma sonucu elde edilen bulgulara dayanarak, ilkö retim ö rencilerinin sekiz yıllık bir e itim sürecinde sesli iir okumada, parçalarüstü birimlerden vurgu, ton ve ezgiyle ilgili becerilerini geli tirebilmeleri için u önerilerde bulunulmu tur:

1. Teknolojik geli meler, çocukların dil geli imine katkı sa lamak yerine bunun tam tersi bir durum yaratmaktadır. Anne babalar evlerinde çocuklarıyla ileti im kurmak yerine bozuk bir dille hazırlanmı olan dizileri izlemeyi tercih etmektedirler. Çocuklara onların duygu dünyalarını zenginle tirecek eserler okumak yerine, onları iddet içeren çizgi filmlerle ba ba a bırakmak, çocukların olumlu duygu geli imini engellemektedir. Bu yüzden anne babalara büyük görevler dü mektedir. Çocuk birçok davranı ı önce ailede, sonra okulda kazanır. Anne babalar çocuklarına bol bol masal, fabl, efsane, destan, iir gibi onların duygu dünyalarını ve hayal güçlerini geli tiren eserler okuyabilirler.

2. Çocuklar kendilerini ifade etmek için genellikle iir yazmayı tercih ederler. Bu durum aslında onların içinde belki de do u tan gelen, iir yatkınlı ı oldu unu göstermektedir. Bununla beraber kendini iirle ifade eden çocuklar zamanla iirden uzakla maya ba lamaktadırlar.

iir dili düzyazıdan oldukça farklıdır. Bundan dolayı iiri ö retirken di er düzyazı türlerindeki benzer tarzda ö retim yapmak olanaksızdır. Cemilo lu(2004: 63)' nun da de indi i üzere iir bir olaya veya dü ünçeye dayanmadı ı için onu anlatmak veya ifade etmek söz konusu olamamaktadır. O, malzemesi olan duygu gibi ancak ya anmakta, kolay anlatılamamaktadır. Resimleme çalı malarıyla ö rencinin duygu ve dü ünçe dünyasının geli ti i sonucuna varılmakla birlikte bu sanatsal faaliyetin iir ö retimi çalı malarında sıkça kullanılması önemli ölçüde fayda sa layabilir.

3. Resimleme etkinli iyle ö renciler çizdikleri birtakım nesnelere veya ki ilerini yerine kendilerini koyarak empati yeteneklerini arttırıyorlar. Çocuk duygu ve dü üncelerini kendi resimlerinde anlatma imkânı bulur. Resim faaliyeti sırasında yapılacak olumsuz bir yorum, çocu u bu faaliyetten so utacak ve içine kapanmasına neden olacaktır. Çocu a hem akademik hem de ki isel geli imi açısından birçok fayda sa layan bu faaliyet sırasında çocu a müdahale etmek yerine yaptı ı resimlere olumlu görü ler getirilmesi daha uygun olacaktır.

4. Her ne yapıyor olunursa olunsun e er yapılan ey benimsemediyse, o ey bize yabancı kalır. İir okumak da böyledir. Öncelikle okunan İiri, duygu dünyası yönüyle, anlamlandırabilir ve benimseyebiliriz. İiri içimizde ya attı ımız zaman, İir İairin oldu u kadar bizim İirimiz de olur. te o zaman İirin vermek istedi i duygulara sahip olunmu ve İir idrak edilmi olur.

İkõretim 6. sınıf ders kitaplarında İir resimleme etkinli ine yer verilmemektedir. Ö rencilerin okudukları ya da dinledikleri İirleri resmetme çalı malarına a ırlık verilebilir. Bu etkinlik çocukların okudukları İir hakkında dü ünmelerine, anlamını kavrayarak İiri benimsemelerine yardımcı olacak ve çocu u İirin duygu dünyasının içine çekerek çocukta İire kar ı ilgi uyanmasını sa layacaktır.

5. Okullarda İir enlikleri düzenlenebilir, İairler davet edilerek ö rencilerle sohbet etkinlikleri gerçekleştirilebilir.

6. Bilgisayar ve internet çocukların İiddet içerikli oyunları oynadıkları bir araç olmaktan çıkartılıp duygu geli imlerini arttırıcı faaliyetlerin yer aldı ı bir araca dönü türülmelidir. Bu amaçla ocukların kendi yazdıkları İirleri birbirleriyle payla tıkları internet sayfaları olu turulabilir.

7. İir diline, duygu hakimdir. Duygu olgunlu u geli ti i ölçüde kaliteli bir iir okuma gerçeikle ir. Ö rencilerin, sözü edilen olgunlu a eri ebilmelerine katkıda bulunmak amacıyla önemli i ler ba armı , onlara her yönüyle örnek olabilecek insanların öz geçmi antolojileri hazırlanıp bu antolojilerin okul rehberlik çalı malarında kullanılmaları sa lanabilir.

8. İirin farklı bir ekilde yapılanmı dil dokusu nedeniyle , ö rencilerin iir okuma sırasında, kar ıla tıkları bazı kelimelere vurgu yapamadıkları tespit edilmi tir. Ö rencilerin kelime hazinelerini arttırmalarını sa lamak için bol bol kitap okuma çalı ması yaptırılmalı. Bilgi ve birikimle kültürümüzü arttırdı ımız an iirin anlam dünyasının içine girmi oluruz. Bu konuda velileri de bilinçlendirmeli, okullarda hem veli hem ö renci hem ö retmen hem de di er çalı anların kitap okudu u ortamlar yaratılarak çocu a bunun ola an bir durum oldu u izlenimi verilmelidir.

9. Her ildeki resim, müzik atölyeleri gibi çocuklara ve yeti kinlere yönelik yaratıcı yazarlık atölyeleri de açılabilir. Bu atölyelerde iir yazmak ve okumakla ilgili ciddi e itimler verilebilir.

10. İir mısralardan, nesir cümlelerden olu tu u için ö rencilere iirin nesirden farklı oldu u hissettirilmelidir. Okullarımızda iir çalı malarında yapılan yanlış uygulamalardan biri de iir niteli indeki bir metnin nesir biçiminde yazdırılması etkinli idir. Bu etkinlik, iir ve nesrin farkının, ö renciler tarafından anla ılamamasına neden olmaktadır. Bu tür yanlış uygulamalardan ziyade etkilili i bilimlik çalı malarla kanıtlanmı faaliyetlere yer verilmelidir.

11. İir okumak, ki iyi, kendi duygularının ve kar ındaki ki inin duygularının farkında olan, insan ili kilerinde ba arılı, sözcüklerin farklı anlamlar içerebilece ini bilen, kainatın içinde kendi yerini sorgulayan, dü ünen, yapıcı ele tiren, sesini ve beden dilini do ru kullanmayı ba arabilen, ruhun ve beden bir bütün oldu unu benimseyen, kendisi ve çevresiyle barı ık, hayal gücü geli mi bireyler hâline getirir. Bu yüzden okullarda iir okuma çalı maları belirli gün ve haftalarda çocuklara zoraki okutulan iir

okuma seanslarına dönü türülmemeli, bunun için iir okumayı heveslendirici etkinlikler düzenlenebilir. Örne in, her ay belli bir tema üzerine iir okuma etkinlikleri yapılabilir.

12. Ö rencilerin kelime ve kelime öbeklerinin gerçek anlamlarının yanında yan, mecaz, deyim, terim anlamlarının da oldu unu kavratmak amacıyla “her güne bir deyim, her güne bir mecaz...” ekinde etkinlikler düzenlenerek, ö rencilerin anlam dünyaları zenginle tirilebilir. Do ru vurgu için kelime bilgisinin önemi göz ardı edilmemelidir.

13. yi bir okuma, konu ur gibi gerçe le tirilen okumadır. Bunun için konu ma becerisinin de geli mi olması gerekir. Okullarda konu ma becerisini geli tirici etkinliklere geni zaman ayrılarak çocu un özgüveninin geli mesi sa lanmalıdır.

14. Türkçe dersi, bilgi dersi de il, yetenek dersi olarak dü ünülmelidir. Kendini ifade edebilme yetene i, sadece dil becerilerini en üst düzeyde kullanabilen insanlarda bulunur. Ö rencilere hayatta ba arılı ve mutlu olabilmelerinin tek artının dil sevgisi ve bilincine sahip olmaktan geçece i önemle vurgulanmalıdır.

KAYNAKÇA

AKSAN, Do an (1995). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, TDK Yayınları, Ankara.

AKTA , erif ve Osman Gündüz (2004). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Akça Yayınları, Ankara.

ARSLAN, D., DO AN, B., DEL VEL , K., S. KIRMIZI, F., YAYLI, D., AKKAYA, N. (2008). *Etkinliklerle Türkçe Ö retimi*, Ekin Basım Yayın Da ıtım, stanbul.

ARZU, Fatıma Zehra (2006). *İkö retim Ö rencilerinin Okuma Becerilerinin Ölçümü ve De erlendirilmesi*, Yayınlanmamı Yüksek Lisans Tezi, Mu la Üniversitesi, Mu la.

AYTA , Gıyaseddin (2002). *Tanzimatta Tiyatro Edebiyatı Tarihi*, Akça Yayınları, Ankara.

BANGUO LU, Tahsin (2007). *Türkçenin Grameri*, TDK Yayınları, Ankara.

B LGEG L, M. Kaya (1984). *Türkçe Dilbilgisi*, Dergâh Yayınları, stanbul.

CEM LO LU, Mustafa (2004). *İkö retim Okullarında Türkçe Ö retimi*, Aktüel Yayınevi, stanbul.

CO KUN, M. Volkan; AÇIK, Nilgün; ÇET N Didem (2005). *Prosodik Unsurların iir Okuma Yoluyla Beceri Olarak Kazandırılmasında Bilgisayarlı Ö retim*, V. Uluslararası E itim Teknolojileri Konferansı Bildiri Kitabı, s.714-717, Sakarya, Türkiye.

CO KUN, M. Volkan; AÇIK, Nilgün; ARZU, F. Zehra (2005). *Türkçe E itiminde Sesli Okuma Becerisinin Psikolojik Temelleri*, Pamukkale Üniversitesi E itim Fakültesi XIV. E itim Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı, s.298-304, Denizli.

CO KUN, Volkan; AÇIK, Nilgün (2004, Aralık). *İk Ö retimden Orta Ö retime Geçi te Türkçenin Önemi*, Orta Ö retimde Yeniden Yapılanma Sempozyumu'nda sunulan bildiri, Millî E itim Bakanlığı 1.

CO KUN, M. Volkan (2000a), *Türkiye Türkçesinde Vurgu, Ton ve Ezgi*, **Türk Dili Ara tırmaları**, Sayı: 584, s.126-130.

CO KUN, M. Volkan (2000b), *Fonetik ve Fonetik Lâboratuvarları*, **Türk Dili**, Sayı:81, s.387-402.

CO KUN, M. Volkan (2008). *Türkçenin Ses Bilgisi*, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, stanbul.

ÇEL K, C. Ergun (2006), *Sesli ve Sessiz Okuma ile çten Okumanın Kar ıla tırılması*, **D.Ü.Ziya Gökalp E itim Fakültesi Dergisi**, Sayı:7, s.18-30.

ÇET N, Didem (2008). *Türkçe Bölümü Mezunu Ö renciler ile Birinci Sınıf Ö rencilerinin Sesli Okuma Becerilerinin Paçalarıüstü Birimler Açısından Kar ıla tırılması*, Yayım lanmamı Yüksek Lisans Tezi, Mu la Üniversitesi, Mu la.

ÇONGUR, H. Rıdvan (1995). *Söz Sanatı (VII) "Konu manın Temel Ö eleri"*, **Dil Dergisi (TÖMER)**, Sayı: 36, s.54-60.

DEM REL, Özcan (1999), *Türkçe Ö retimi*, Pegam A Yayıncılık, Ankara.

DÖKMEN, Üstün (1994). *Okuma Becerisi, İgisi ve Alı kanlı ı Üzerine Psiko-Sosyal Bir Ara tırma*, Millî E itim Basımevi, stanbul.

ERG N, Muharrem (2003). *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Basım-Yayım, stanbul.

GENCAN, Tahir Nejat (2001). *Dil Bilgisi*, Ayraç Yayınevi, Ankara.

GUIRAUD, Pierre (1994). *Göstergebilim*, mge Kitabevi, Ankara.

GÜNE , Sezai, *Türk Dili Bilgisi* (5. Baskı), zmir, 2001.

NAL, Sevim (2008), *Beynin Algılama Süreci, Yazma ve Kümeleme Stratejisi*, **Do u Üniversitesi Dergisi**, Sayı:9, s.55-64.

KARADA , Metin (1988), *Kuram-Yöntem Ba lamında Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Ürün Yayınları, Ankara.

KAVCAR, Cahit; O UZKAN, A. Ferhan; SEVER, Sedat (1998). *Türkçe Ö retimi*, Engin Yayınevi, Ankara.

KIBRIS, brahim (2006). *Çocuk Edebiyatı*, Teka aç Eylül Yayınları, Ankara.

KOÇAK, Gülbin (1993). *Ülkemizde Cumhuriyet Döneminde Hikâye ve Romanlarda Resimleme Gelene i*, Yayımlanmamı Yüksek Lisans Tezi, Eski ehir.

KORKMAZ, Zeynep (2005). “Dil Nedir?”, *Türk Dili ve Kompozisyon* içinde (1-2), Ekin Kitabevi, Ankara.

MEB, 2009. İlkö retim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Ö retim Programı, (21.02.2010 tarihinde <http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen/> adresinden alınmı tır.)

O UZKAN, Ferhan, KAVCAR, Cahit (1999). *Örnek Edebi Metinlerle Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Anı Yayıncılık, Ankara.

O UZKAN, Ferhan (1997). *Yerli ve Yabancı Yazarlardan Örneklerle Çocuk Edebiyatı*, Emel Matbaacılık Sanayii, Ankara.

ÖZBAY, Murat (2002). *Kültür Aktarımı Açısından Türkçe Ö retimi*, **Türk Dili**, Sayı: 602, s.112-120.

ÖZBAY, Murat (2007). *Türkçe Özel Ö retim Yöntemleri II* (2. Baskı), Öncü Basımevi, Ankara.

ÖZEL, smet (1991). *Niçin iir Okuruz? iir Okuma Kılavuzu*, Çıdam Yayınları, stanbul.

SEVER, Sedat (2004). *Türkçe E itimi ve Tam Ö renme*, Anı Yayıncılık, Ankara.

SEZG N, N. Süer (2004). *Çocuk ve iir*, (16.03.2010 tarihinde <http://www.anafilya.org/go.php?go=7d46240210641> adresinden alınmı tır.)

ENBAY, Nüzhet (1991). *Alı tırmalı Diksiyon Sanatı*, MEB Yayınları, stanbul.

- TARANCI, S. Cahit (1997). *Otuz Be Ya Bütün iirleri*, Can Yayınları, stanbul.
- TDK (2005). *Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- TOML NSON, B.(1990). *Seeing what they mean: Helping L2 readers to visualise*. Cambridge University Pres, Cambridge.
- VURAL, Birol (2005). *Uygulama ve Örneklerle Do ru ve Güzel Konu ma Fonetik-Diksiyon-Artikülasyon*, Hayat Yayıncılık, stanbul.
- YALÇIN, Alemdar (2002). *Türkçe Ö retim Yöntemleri Yeni Yakla ımlar*, Akça Basım-Yayım, Ankara.
- YALÇIN, Alemdar (2002). *Çocuk Edebiyatı*, Akça Basım-Yayım, Ankara.
- YALÇIN, Cevdet (1999). *Ça da Dü ünçe Yazıları Antolojisi*, layda Yayınları, Ankara.
- YAVUZER, Haluk (2001). *Çocuk Psikolojisi*, Remzi Kitabevi, stanbul.
- YAVUZER, Haluk (1998). *Resimleriyle Çocuk*, Remzi Kitabevi, stanbul.
- YILMAZ, Ayça (2005). *İkö retim Okulları İk Kademedede Okutulan Ders Kitaplarının Resimlemeleri Yönünden De erlendirilmesi* , Yayımınmamı Yüksek Lisans Tezi, Eski ehir.

K İSEL B LG LER

Adı Soyadı : Suna KARABO A

Do um Yeri : Dalaman / MU LA

Do um Yılı : 1980

Medeni Hâli : Bekâr

E T M VE AKADEM K B LG LER

Lise: 1995 – 1998 : Dalaman Lisesi

Lisans 1999 – 2003 : nönü Üniversitesi E itim Fakültesi Türkçe E itimi Bölümü

Türkçe Ö retmenli i Ana Bilim Dalı

Yabancı Dil : ngilizce

MESLEKÎ B LG LER

2003 – 2006 : Bingöl Genç Yunus Emre İlkö retim Okulunda Türkçe Ö retmenli i

2006- : Mu la Merkez Kocamustafendi İlkö retim Okulunda Türkçe Ö retmenli i